



Live like local -ilmiö osana lapsiperheiden kaupunkimatkailua

Heidi Säynätkari

2019 Laurea



Laurea-ammattikorkeakoulu

**Live like local -ilmiö osana lapsiperheiden
kaupunkimatkailua**

Heidi Säynätkari
Matkailu- ja palveluliiketoiminta
Opinnäytetyö
Marraskuu 2019/2019

Matkailu- ja palveluliiketoiminta
Restonomi (AMK)

Heidi Säynätkari

Live like local -ilmiö osana lapsiperheiden kaupunkimatkailua

Vuosi 2019 Sivumäärä 50

Matkailun muodot kehittyvät jatkuvasti ja paikallisuutta korostava live like local -tyylinen matkailu nostaa suosiotaan. Kyseinen matkailumuoto toimii myös perheiden kaupunkimatkailussa. Live like local -tyyliseen matkailuun sisältyvät pääsääntöisesti kotimajoitus sekä tutustuminen paikallisten suosimiin paikkoihin ja alueisiin. Nämä samat elementit tuovat lisäarvoa myös perheiden kaupunkimatkailuun.

Opinnäytetyön tavoitteena on luoda toimeksiantajan eli Pienten Helsingin, nettisivuille haluttua sisältöä Perheiden kaupunkipolut -konseptin muodossa. Opinnäytetyön tarkoituksena on edistää Pienten Helsingin toimintaa sekä mahdollistaa uuden kohderyhmän tavoittaminen. Pienten Helsingin toiminta perustuu tietojen jakamiseen lapsiperhetapahtumista, pääasiassa pääkaupunkiseudulla asuville perheille. Perheiden kaupunkipolut luovat Pienten Helsingin käyttöön uudenlaista sekä toivottua sisältöä. Perheiden kaupunkipolkujen avulla Pienten Helsinki pystyy tarjoamaan sisältöä myös matkailijoille. Perheille suunnattu matkailumarkkinointi Helsingistä keskittyy ydinkeskustan alueelle. Perheiden kaupunkipolkujen avulla Pienten Helsinki pystyy tarjoamaan autenttisempaa ja paikallisuuteen keskittyneempää matkailukokemusta perheille.

Opinnäytetyön tietoperusta koostui matkailun eri muotoihin keskittyneestä teoriasta. Teoreettisia viitekehyksiä olivat matkailun historia, kaupunkimatkailu, perhematkailu sekä live like local -tyylinen matkailu. Pääkäsitteiden lisäksi teoriaosuudessa käsiteltiin live like local -tyyliseen matkailuun liittyvää jakamistaloutta ja sen muotoja matkailussa. Tiedonhankinnassa käytettiin tutkimusmenetelminä netscoutingia ja haastatteluja. Netscotingin avulla selvitettiin matkailuun keskittyneiden nettisivujen tarjoamia aktiviteetteja perheille. Haastatteluilla selvitettiin perheiden matkailutottumuksia ja toiveita niin rahan käytön, majoittumisen kuin unelmienkin osalta.

Opinnäytetyön toiminnallisena osuutena luodut Perheiden kaupunkipolut toteutettiin keräämällä tietoja perheille sopivista aktiviteeteistä ennalta valituista kaupunginosista. Näitä olivat leikkipuistot, ravintolat, kahvilat, kirjastot ja luontokohteet. Haastattelujen avulla oli selvitetty perheitä kiinnostavat elementit kaupunkimatkailussa sekä minkälaista tekemistä perheet arvostavat. Perheiden kaupunkipolut luotiin Pienten Helsingin käyttöön, sillä sen toiminta perustuu perheille suunnattujen tietojen jakamiseen.

Perheiden kaupunkipolku-konsepti auttaa edistämään lapsiperheiden matkailua Helsingissä sekä hyödyttää myös paikallisia asukkaita, jotka haluavat tutustua kotikaupunkiinsa syvemmin. Kaupunkipolkuja pystytään tuottamaan myös kaupallisina sekä luomaan niihin teemoja. Perheiden kaupunkipolkujen avulla Pienten Helsinki pystyy kasvattamaan kohderyhmäänsä helsinkiläisistä myös kaupungissa matkaileviin perheisiin, sekä saamaan uudenlaista sisältöä nettisivuilleen.

Asiasanat: matkailu, perhematkailu, lapsiperhe, live like local, Helsinki

Heidi Säyntäkari Heidi Säynätkari

'Living Like a Local' Phenomenon as a Part of City Travelling for Families with Children

2019 2019 Pages 50

Different forms of tourism are constantly developing and the 'live like a local' style of travelling emphasising locality is obtaining popularity. This travel style is also suited for families heading to city destinations. 'Living like a local' usually means homestay accommodation and visiting places and areas favoured by locals. These elements also bring added value for families exploring cities.

The objective of this thesis was to create commissioned content, City Trails for Families (Perheiden kaupunkipolut), on the website of the commissioner Pienten Helsinki. The purpose was to promote Pienten Helsinki and to allow it to reach a new target audience. Pienten Helsinki shares information on events for families with children, primarily for people living in the capital area. The City Trails for Families concept introduces new desired content for Pienten Helsinki to use and to offer for tourists as well. Existing marketing material targeted at families only concentrates on the city centre of Helsinki. With City Trails for Families, Pienten Helsinki can offer families more authentic travel experiences with a focus on local activities.

The theoretical framework of this thesis covers theories of different forms of tourism. It incorporates history of tourism, city travelling, family travelling, and the 'live like a local' style of travelling. In addition to these key concepts, sharing economy associated with the 'live like a local' ethos and its different forms in tourism were discussed in the theoretical section. The methods used in data gathering were netscouting and interviews. Netscouting was conducted to study activities offered for families on tourism websites. Interviews were carried out to research travelling habits of families and their expectations of spending money and accommodation, as well as their dreams and wishes.

The functional section of the thesis, City Trails for Families, was created by collecting information on family-friendly activities in selected neighbourhoods. These included playgrounds, restaurants, cafés, libraries, and nature destinations. Elements that are of interest to families travelling in cities and what activities families value was researched with interviews. City Trails for Families were created to be used by Pienten Helsinki, since this website shares information for families.

The City Trails for Families concept helps to promote urban tourism in Helsinki for families with children, and it is also of use to local residents, who want to familiarize themselves with their home town on a deeper level. City trails can also be produced commercially, and they can be created around a selected theme. With City Trails for Families Pienten Helsinki can grow their target audience from residents of Helsinki to families visiting the city and add new content on to their website.

Keywords: traveling, traveling family, family with kids, live like local, Helsinki

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Kohdeyrityksen esittely	7
3	Matkailun historiasta nykypäivän lapsiperheiden kaupunkiin	8
3.1	Matkailun historiaa	8
3.2	Kaupunkimatkailu	9
3.3	Helsinki matkailukohteena	11
3.4	Lapsiperhematkailun monipuolisuus ja haasteet	12
3.5	Lapsiperheen Helsinki	15
4	Live like local -ilmiön hyödyntäminen lapsiperheiden kaupunkimatkailussa	15
4.1	Live like local -ilmiö osana matkailua	16
4.2	Jakamistalous	17
4.3	Jakamistalous matkailupalveluissa	18
4.4	Staycation	20
5	Perheiden kokemukset ja toiveet matkailusta	21
5.1	Perheille tarjottava tieto internetissä	22
5.2	Haastattelun avulla tietoja perheiden matkailutottumuksista	24
5.3	Perheillä kiinnostusta matkailuun	26
5.4	Haastattelujen yhteenveto	31
6	Perheiden kaupunkipolut	33
7	Johtopäätökset	42

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin live like local -ilmiön hyödyntämistä lapsiperheiden kaupunkimatkailussa. Live like local -ilmiö mielletään pääsääntöisesti aikuisille suunnattuna matkailumuotona, mutta sen mahdollisuudet myös lapsiperhematkailussa ovat monipuoliset. Toimeksiantajana opinnäytetyössä toimi Pienten Helsinki, jonka toiminta perustuu perheille suunnattujen aktiviteettien esille tuomiseen netissä. Helsinki on potentiaalinen kaupunkimatkakohde erityisesti perheille ja kaupungin vetovoima matkailukohteena onkin kasvanut viime vuosien aikana. Opinnäytetyössä keskityttiin kotimaisiin perhematkailijoihin, joilla on 0-7 -vuotiaita lapsia, mutta samaiset paikallisuuteen liittyvät elementit ovat hyödynnettävissä myös ulkomaisia matkailijoita ajatellen. Kautta koko opinnäytetyön sanalla perhe, tarkoitetaan perhekuntia, joissa on alle kouluikäisiä lapsia.

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda Pienten Helsingin nettisivuille sähköiset Perheiden kaupunkipolku-kartat, valituista Helsingin kaupunginosista. Perheiden kaupunkipolkujen avulla matkailija ja paikalliset voivat tutustua erilaisiin kaupunginosiin helposti ja löytää tietoa lapsiperheille sopivista kohteista, joita ei muista kanavista löydy. Perheiden kaupunkipolut on rakennettu niin, että niiden avulla voi viettää koko päivän kyseisellä alueella tai valita vain yksittäisiä kohteita. Kaikki mukaan valitut kaupunginosat ovat helposti saavutettavissa junnalla, metrolla tai raitiovaunulla.

Ydinkeskustan ulkopuolella oleviin kaupunginosiin tutustuen perheillä on mahdollisuus saada kosketusta tavalliseen elämään Helsingissä. Live like local -tyylillä toteutettu matka luo vaihtoehdon tutustua Helsinkiin helposti, poissulkematta mahdollisuutta vierailu turisteille suunnatuissa kohteissa. Kaupunkipolut sopivat myös helsinkiläisten käyttöön. Tämän hetkinen nousuva trendi ”staycation” innostaa paikallisia matkaillemaan kotikaupungissaan ja Perheiden kaupunkipolut luovat myös tälle kohderyhmälle mahdollisuuden tutustua ennalta tuntemattomaan kaupunginosaan.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli edistää Pienten Helsingin toimintaa. Jo pidempään sivustolle on kaivattu tietoa Helsingin kaupunginosista ja Perheiden kaupunkipolut vastaavat sisällöltään tähän tarpeeseen. Helsingistä puuttuu yhtenäinen lapsiperheiden matkailuun keskittynyt sivusto ja Pienten Helsingillä on kiinnostusta ottaa askel matkailullisempaan suuntaan. Perheiden kaupunkipolkujen tuoman sisällön avulla Pienten Helsinki pystyy kasvattamaan kävijämääräänsä myös matkailijoiden osalta. Tutkimusmenetelminä opinnäytetyössä käytettiin netscoutingia sekä haastatteluita. Netscoutingin avulla tutkittiin vastaavien sivustojen tarjontaa ja haastatteluilla kartoitettiin perheiden ajatuksia ja toiveita kaupunkimatkailusta. Haastatteluihin osallistui viisi perhettä toukokuun 2019 aikana. Näiden tietojen avulla sekä hyödyntäen teoriaa aiheeseen liittyen pystyttiin luomaan Perheiden kaupunkipolkuihin oikeanlaista sisältöä.

2 Kohdeyrittäjien esittely

Pienten Helsinki kokoaa yhteen lapsiperheille sopivia ja inspiroivia tapahtumia ja toiminta-kohteita Helsingissä. Pienten Helsingin nettisivulla esitellään viikoittain ideoita lasten kanssa tekemiseen, kuten myös hauskoja ideoita kotona puuhasteluun. Sivuston pohjalla on perustajan, Mari Niemisen, omakohtainen tarve löytää tekemistä lasten kanssa ja siitä innostuneena hän perusti Pienten Helsinki -konseptin vuonna 2017, tuottaakseen sisältö myös muiden perheiden arkeen. Nettisivuston lisäksi Pienten Helsinki julkaisee blogia sekä ylläpitää Instagram- ja Facebook-sivustoa. (Pienten Helsinki 2019.)

Vuoden 2018 aikana Pienten Helsingin sivustolla oli 135 470 uniikkia kävijää, ja suosituimpia artikkeleja olivat viikoittaiset menovinkit. Kuukaudessa kävijöitä sivustolla on keskimäärin 15 000 - 20 000. Sivusto painottaa matalankynnyksen tapahtumia, jotta osallistuminen olisi helppoa ja kukaan ei jäisi yksin lasten kanssa kotiin haluamattaan. Pienten Helsinki haluaa huomioida kaiken näköiset taloudet, joten menovinkeissä tärkeää on myös kohteiden ilmaisuus tai pienen sijoituksen aktiviteetit. Painotus sivustolla on lasten kulttuurissa ja taiteessa. Pienten Helsinki haluaa rohkaista kaikkia perheitä tutustumaan kaupunkiin ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin, tuomalla nämä kohteet helposti löydettäväksi. (Nieminen 2019.)

Pienten Helsinki toimii ilmaisena palveluna, jonka ylläpitokustannukset maksetaan ylläpidon puolesta. Loppuvuodesta 2018 sivuilla julkaistiin ensimmäinen maksettu mainosbanneri. Yhteistyötä Pienten Helsinki tekee ei-kaupallisessa mielessä, tarkoin valittujen yhteistyökumppanien kanssa. Pienten Helsingin perustaja Mari Nieminen on kirjoittanut myös monia artikkeleja Helsinki Marketingin tilauksesta MyHelsinki.fi -sivustolle. (Nieminen 2019.)

Pienten Helsinki ei vielä tällä hetkellä toimi yrityspohjaisessa mielessä, mutta Niemisellä olisi toiveissa luoda Pienten Helsingin toiminnasta itseään sekä muita työllistävä konsepti. Pienten Helsingin toimintaperiaatteena on suositella kohteita, jotka ovat laadukkaita ja joilla on voimaannuttava vaikutus. Sivustolle ei nosteta esiin aktiviteetteja, joihin Pienten Helsinki ei itse osallistuisi. Toiminta perustuukin täysin luottavuuteen ja lahjomattomuuteen. Pienten Helsingin kohderyhmänä ovat alle kouluikäisten perheet. (Nieminen 2019.)

Pienten Helsingin tarjoamaa palvelua ei ole muualta saatavissa ja varsinkin perhematkailijoille tarjottavaa tietoa ei juuri muualta löydy. Palvelulle on kuitenkin kysyntää, sillä Nieminen saakin yhteydenottoja, joissa tiedustellaan sivuston virrallista ominaisuutta matkailusaralla. Tässä olisikin Pienten Helsingille loistava kasvun mahdollisuus ja markkinarako: tarjota laadukasta tietoa tekemisasiideoista Helsingissä lasten kanssa kaupunkiin saapuville matkailijoille. Tulevaisuudessa Pienten Helsinki haluaisi panostaa myös päiväretkelle Helsinkiin tuleviin risteilymatkustajiin. (Nieminen 2019.)

3 Matkailun historiasta nykypäivän lapsiperheiden kaupunkiin

Matkailun muodot ja trendit muuttuvat tiuhaan. Tarjolla olevan teknologian avulla matkailijoilla on mahdollisuus löytää itselleen sopiva matkailumuoto helposti. Tietoa on saatavilla kohteista, jotka ennen olivat saavuttamattomissa. Nykypäivän matkailija haluaakin kokea autenttisuutta ja kerätä kokemuksia, joita muilla ei vielä ole. (Yle 2018.)

Matkailu on käsitteenä hyvin laaja, mutta myös mielenkiintoinen. Matkailua ei ole olemassa itsessään vaan se vaatii aina matkailijan. Henkilö matkailee, jolloin muodostuu tekeminen matkailun muodossa. Matkailu määritellään toiminnaksi, jossa henkilö liikkuu päivittäisen elinpiirinsä ulkopuolelle ja oleskelee siellä korkeintaan kaksitoista kuukautta. (Tilastokeskus 2019.)

3.1 Matkailun historiaa

Matkailu voi muodostua vapaa-ajan vietosta, liikematkasta tai sillä voi olla muu päämäärä. Matkailu voidaan määritellä matkan keston tai etäisyyden mukaan, esimerkiksi yhden päivän mittainen matka määritellään vierailuksi. Jos matkailija palaa takaisin lähtöpisteeseen vuorokauden sisällä, on kyseessä päivämatka. Matkailu voi suuntautua kotimaahan tai ulkomaille, se voi olla lähialuematkailua tai kaukomatkailua. Lähialuematkailuun kuuluvat kotimaan lisäksi naapurimaat sekä lähialueella sijaitsevat valtiot. Suomesta katsottuna ne ovat Viro, Venäjä, Latvia, Liettua, Ruotsi, Norja ja Tanska. Vapaa-ajan matkailun muoto voi olla pakettimatka (valmismatka) tai omatoimimatka. Pakettimatka käsittää matkanjärjestäjän luoman kokonaisuuden, johon kuuluu maksua vastaan kuljetukset, majoitus ja mahdollisesti kaikki tai osa matkakohteessa tehtävistä aktiviteeteista. Joissain tilanteissa myös ruokailut voivat kuulua paketin hintaan. Omatoimimatalla henkilö itse on vastuussa niin kuljetuksen, majoituksen, aktiviteettien kuin ruokailuiden järjestämisestä. (Tilastokeskus 2019.)

Olenaisena osana matkailuun kuuluu liikkuvuus fyysisesti sekä henkinen puoli, kokemusten hankkimisen muodossa. Matkailija kuluttaa aina palveluita matkustaessaan, jolloin matkailusta tulee kiinteä osa myös talouden kehittymistä. Matkailuun vaikuttavat keksi tekijää: vetovoima- ja työntövoimatekijä. Vetovoimatekijöihin kuuluvat kohdealueeseen liittyvät ominaisuudet (nähtävyydet, ilmasto, kulttuuri) ja työntövoimatekijöihin vaikuttavat henkilön arkiseen elämänpiiriin kuuluvat tekijät. Matkailu vaikuttaa aina kohdealueen kulttuuriin, talouteen sekä infrastruktuuriin. Taloudellisesti matkailulla on suuri vaikutus varsinkin köyhemmissä maissa. Ongelmaksi voi kuitenkin muodostua se, että missä menee raja taloudellisen kasvun ja paikallisen kulttuurin hyvinvoinnin välillä. (Edelheim & Ilola, 2017, 42-46.)

Sanan ”turisti” historia juontaa 1700-1800 -lukujen vaihteeseen, kun pääasiassa porvaristo siirtyi liikkeelle. Matkailu alkoi käsittämään muodon, jossa liikuttiin kohteissa vain katsellakseen nähtävyyksiä. Tämän mahdollisti teollistuminen ja sitä seurannut vaurastuminen sekä kokeneiden ansiosta myös vapaa-ajan lisääntyminen. Thomas Cook nähdään valmismatkojen esi-

isänä. Ensimmäisen matkan hän järjesti 1800-luvun alussa; vain yhden shillingin hinnalla pääsi junan kyydissä naapurikaupunkiin ja takaisin kotiin. Vähitellen Cook laajensi matkojaan koskemaan myös kohteita Englannin ulkopuolella. Kansainvälisten yhteyksien paraneminen 1800-luvun lopulla nähdään sykäyksenä massaturismin alulle ja 1900-luvun puolelle tultaessa matkailu muuttui järjestäytyneemmäksi ja turisteille tarjottujen matkapakettien tarjonta yleisty. (Niinikangas & Ropponen, 2013, 168-171.)

3.2 Kaupunkimatkailu

Euroopan unionin tilastoviraston (Eurostat) mukaan kaupungille on kaksi kriteeriä: väestötiheys ja asukkaiden vähimmäismäärä. Väestötiheyden mukaan kaupungissa tulee olla vähintään 500 asukasta neliökilometrillä. Asukkaiden määrään pohjautuvan kaupunkikriteerin mukaan asukkaita tulee olla vähintään 50 000, jotta kaupungin kriteerit täyttyvät. Tämän kriteerin perusteella Suomessa on vain seitsemän kaupunkia: Helsinki, Jyväskylä, Vantaa, Lahti, Turku, Espoo ja Joensuu. (Tilastokeskus, 2004.)

Kaupungit ja niiden tarjoamat kokemukset ovat vetäneet puoleensa ihmisiä jo vuosisatojen ajan. Kaupunkimatkailun historia ulottuu 1300-luvulle asti pyhiinvaeltajien tekemiin vierailuihin kaupungeissa. Kaupunkeihin suuntautuva koulutuksellinen ja kulttuurinen painotus lisääntyi 1700- ja 1800-luvulla erityisesti rikkaille nuorille miehille suunnatulla Grand Tour Euroopalla. Matkojen tarkoituksena oli tutustua Euroopan kaupunkeihin, erityisesti pääkaupunkeihin, jotka olivat sivistyksellisesti, taiteellisesti sekä arkkitehtuurisesti merkittäviä. Vielä satojen vuosienkin jälkeen matkailijat suuntaavat samojen tekijöiden perässä eurooppalaisiin kaupunkeihin. (Hayllar, Griffin & Edwards, 2008, 6.)

Kaupunkien vetovoima perustuu niiden arvostukseen, sijaintiin sekä tarjonnan monipuolisuuteen. Kaupungit ovat saavutettavissa helposti (lentokentät, juna-asemat) sekä niistä on sujuvat jatkoyhteydet. Palvelut ja toimivuus ovat kaupungeissa paremmat, kuin asukasluvultaan pienemmissä kohteissa. Kaupunkien taloudellinen vauraus luo monipuoliset majoittumismahdollisuudet, kulkuyhteydet sekä infrastruktuurin. Kaupunkien tarjonnan monipuolisuus vetää puoleensa turisteja. Oli matkailijan kiinnostus sitten kulttuurissa, arkkitehtuurissa tai yöelämässä, kaupungit tarjoavat tätä kaikkea. Yleisesti kaupunkien vetovoimaan kuuluvat niiden tunnelma, palvelut ja erilaisuus matkailijan arkiolosuhteisiin nähden. (Hayllar, Griffin & Edwards, 2008, 6-7.)

Vaikka kaupungeilla on lukuisia vetovoimatekijöitä, luokitellaan kaupungit turismin näkökulmasta kolmeen luokkaan: lomakohdekaupungit, historialliset kaupungit sekä ”uudelleen brändätyt” kaupungit. Lomakohteeksi luokitellut kaupungit sijaitsevat ilmastollisesti suotuisassa vyöhykkeessä, sekä pystyvät alueellisesti vastaanottamaan suuren määrän kävijöitä. Näissä kohteissa painotetaan usein erilaisia ulkoilma-aktiviteetteja, jotka keskittyvät rantaelämään. Suurista hotellikomplekseista koostuvat lomakaupungit tarjoilevat vain vähän kosketusta

maan autenttiseen kulttuuriin. Hotellien ohjelmistoon kuuluvat usein paikallisten ”kyläläisten” esitykset, jotka luovat matkailijalle illuusion aidon kulttuurin kohtaamisesta. (Spirou 2011, 109-111.)

Historiallisiin kaupunkikohteisiin lukeutuvat nimensä mukaisesti kaupungit, joiden vetovoima perustuu eristyneesti kaupungin historiaan ja arkkitehtuuriin (Ateena, Rooma, Jerusalem). Historialliset kaupungit houkuttelevat sekä lomamatkailijoita, että liikematkailijoita. Kaupungit hyötyvät historiallisesta asemastaan, esimerkiksi miljoonat matkailijat käyvät Akropolilla Ateenassa vuosittain. Viranomaiset tukevat museoiden ja historiallisten nähtävyyksien kunnostamista, saadakseen matkailijavirran pysymään tasaisena. Matkailijoiden tuomat tulot auttavat kasvattamaan kaupungin taloutta. (Spirou 2011, 111.)

Niin sanotut uudelleen brändätyt (eng. rebranded) kaupungit houkuttelevat matkailijoita uudistuneilla alueillaan. Nämä uudistukset vaativat suuria investointeja kaupungilta, mutta onnistuessaan tuottavat suuremmat tulot matkailijoiden avulla. Uudistus voi olla esimerkiksi ranta-alueen kunnostus (Chicago) tai keskustan uudelleen muokkaus (Detroit, Cleveland). Jotta matkailijoita saataisiin houkutelua, tarvitsee kaupunkien tehdä näkyvää markkinointia, niin maan sisäisesti kuin ulkopuolellekin. Matkailijoiden lisäksi kaupungeissa tehdyt kunnostukset hyödyntävät myös paikallisia asukkaita. Kilpailu matkailijoista on kovaa ja kaupunkien tulee olla jatkuvassa kehityksessä pysyäkseen pinnalla. (Spirou 2011, 111-112.)

Kaupunkien kokonaisvaltaisen vetovoimaisuuden lisäksi niiden sisällä olevat alueet houkuttelevat erilaisilla sisällöillä. Lähestulkoon jokaisessa kaupungissa löytyy keskenään erilaisia kaupunginosia ja näin ollen niiden vetovoimatekijät ovat hyvin erilaiset. Alueet voidaan jakaa seuraaviin: etniset, historialliset sekä ajanviette. (Spirou 2011, 78-81.) Kaupunkimatkailu tarkastellessa tulee kuitenkin muistaa, että vaikka suuri osa matkailijoista saapuu kaupunkiin tietynlaisen nähtävyyden tarjonnan takia, ovat matkailijat kiinnostuneita viettämään aikaansa myös ”turistialueiden” ulkopuolella (Hayllar, Griffin & Edwards 2008, 225-226).

Matkailijoita houkuttelevien tekijöiden lisäksi kaupungeissa turistit ja paikalliset käyttävät samoja palveluita, esimerkiksi joukkoliikenne ja ruokakaupat. Sen sijaan tietyille alueille sijoituvat palvelut, kuten ravintolat, saattavat olla lähes yksinomaan turistien käytössä. Toimiva julkinen liikenne hyödyntää sekä paikallisia asukkaita, että matkailijoita. (Hayllar, Griffin & Edwards 2008, 11.) Matkailu hyödyttää kaupunkien taloutta ja voin näin ollen parantaa myös paikallisten oloja. Matkailijoiden viihtyvyyden vuoksi tehdyt parannukset kaupungin siisteydessä tai infrastruktuurissa hyödyntävät myös paikallisia. (Conrady & Martin, 2012.) Hyvänä esimerkkinä matkailijoita varten, mutta paikallisia hyödyntävistä parannuksista pääkaupunkiseudulla, ovat lentokenttäjunan takia tehdyt asemien kunnostukset (Yle 2011).

Siinä missä matkailu luo kohteeseen työtä ja tuloja, on sillä monesti myös varjopuolensa. Suosituimmat matkailukaupungit ovat alkaneet jo kärsiä suosiostaan. Euroopassa esimerkiksi Venetsia, Dubrovnik ja Barcelona kärsivät turismin määrästä. (Helsingin Sanomat 2018.) Yksilöiden varallisuuden kasvu sekä lentomatkailun helppous ovat mahdollistaneet turismin kasvun. Kun miljoonat ihmiset haluavat nähdä saman kohteen syntyy turismin kielteinen vaikutus, massaturismi. Massaturismin määritelmä on hyvin monitahoinen. Sitä voidaan mitata matkailijoiden määrällä tai sillä, kuinka moni paikallinen työskentelee matkailun parissa. Itse matkailijalle massaturismi näyttäytyy väenpaljoutena, hintojen nousuna sekä pitkillä jonoilla nähtävyyksiin. Vaikka massassa on aina myös yksilöitä, sen aiheuttamaa kuormitusta kaupungeille ja herkälle ekosysteemille ei tule väheksyä. (Edelheim & Ilola 2017, 26-31.)

Turismin aiheuttamaa kuormitusta voi yksilö vähentää matkustamalla sesongin ulkopuolella, jolloin kohteeseen kohdistuva kuormitus jakautuu tasaisemmin. Monesti myös hintataso on alhaisempi ja palvelu parempaa sesongin ulkopuolella. (Kalmari & Kelola 2009, 20-21.) Esimerkkinä Helsingissä massaturismista kärsivästä kohteesta on Suomenlinna. Suomenlinna on Unescon maailmanperintökohde ja tämä upea saari vetää puoleensa joka vuosi enemmän kävijöitä. Saarella vierailee vuosittain noin miljoona kävijää, ja tilanne on alkanut kuormittamaan sekä luontoa että saaren asukkaita siinä määrin, että on pohdittu pääsymaksun asettamista. (Helsingin Uutiset 2018.) Saarella asuu pysyvästi noin 800 asukasta. Erityisesti turistien aiheuttama roskaisuus kuormittaa saaren ylläpitoa. Kesällä 2018 kerättiin peräti 900 jättesäkillistä roskaa kuukauden aikana pelkästään Susisaaren alueelta. Vaikka Suomenlinnassa grillaaminen on kiellettyä, on silti grilliroskat hyvin yleinen näky. (Helsingin Sanomat 2018.)

3.3 Helsinki matkailukohteena

Helsinki perustettiin vuonna 1550 Vantaanjoen suulle, ja siirrettiin nykyiselle paikalleen meren äärelle vuonna 1640. Tämä tekee Helsingistä altavastaajan historiallisten kaupunkikohteiden joukossa, verraten Tallinnaan, Tukholmaan ja Pietariin. (Bell & Hietala 2017, 19). Nousu suosituksi kaupunkimatkailukohteeksi on Helsingillä ollut pitkä, mutta tänä päivänä kaupunki on selkeästi nosteessa. Helsinki kiinnostaa ennen kaikkea matkailijoita, jotka ovat jo nähneet paljon. (Viljanen 2017). Mikä sitten tekee Helsingistä kiinnostavan matkailukohteen vuonna 2019? Sen lisäksi että Helsinki on turvallinen, siisti ja luotettava, on se myös rosoinen, taiteellinen ja ennakkoluuloton. Kaupungin sijainti lännen ja idän välillä luo oman kiinnostavuuden. (Pantzar 9-11, 2003.)

Vuonna 2017 Helsingissä ylittyi neljän miljoonan matkailijan raja. Kaupungin matkailu kasvaa nopeammin kuin esimerkiksi Kööpenhaminassa, Tukholmassa ja Tallinnassa. Kansainvälisten matkailijoiden määrä kasvoi jopa viisitoista prosenttia vuonna 2017. Helsinki on matkailukohteena hyötynyt muita Euroopan pääkaupunkeja vaivaavasta massaturismista. Tänä päivänä matkailijat haluavat kokea jotain aitoa ja maailman mittakaavassa pieni Helsinki on tähän oiva kohde. Luonto on lähellä, sekä paikalliset käyttävät samoja palveluita kuin turistitkin.

Helsinki pystyy vastaamaan matkailijoiden tarpeeseen kokea elämyksellisiä asioita. (Helsingin kaupunki 2018.)

Sujuvat liikenneyhteydet ovat luoneet Helsingistä sekä suosittua matkailu- että kongressikohteena. Kaupunki vastaanottaa lähes saman määrän vapaa-ajan matkailijoita kuin businessmatkailijoita, jopa 47 prosenttia matkoista koostuu työmatkailijoista. Kokonaisuudessaan Helsinkiin saapuu matkailijoita ympäri maailmaa, eniten Venäjältä, Saksasta, Iso-Britanniasta, Yhdysvalloista, Ruotsista sekä Japanista. Helsinki on myös suosittu pysähtymiskohde risteilymatkustajille. Vuonna 2018 Helsinki palkittiin kotimaan parhaana matkailukohteena. (Helsingin kaupunki 2018.)

Pienestä asukasmäärästään ja pinta-alastaan huolimatta, tai juuri sen takia, Helsinki tarjoilee monipuolisia mahdollisuuksia kokea taidetta, luontoa, ravintoloita sekä kaupunkikulttuuria. Kaupunkilaisten keskuudessa on noussut esiin halu vaikuttaa, luoda uutta ja toimia yhteisöllisemmin. (Kansalaisyhteiskunta 2017.) Muutamassa vuodessa tapahtumat kuten Siivouspäivä ja Ravintolapäivä ovat muodostuneet suosituiksi tapahtumiksi. Mielenkiintoisilla esiintyjillä kylästätyt festivaalit Flow ja Sideways houkuttelevat myös ulkomaalaisia kävijöitä. (MyHelsinki 2019.)

Matkailijoiden pyrkimys autenttisuuden tavoitteluun on noteerattu Suomessakin Visit Finlandin lanseeraaman Rent a Finn -kampanjan toimesta. Kampanjan tarkoituksena on tarjota matkailijoille mahdollisuus kokea Suomen luontoa paikallisen oppaan avulla. (Visit Finland 2019.) Autenttiseen kokemukseen pyrkivä matkailija voi hyödyntää myös Couchsurfing sivustoa majoituksen etsimiseen. Couchsurfingin ideana on tarjota matkailijalle majapaikka paikallisen luona, tai seuraa esimerkiksi kaupunkikierrokselle. Sivuston avulla matkailijan on mahdollisuus kokea matkakohteensa paikallisen silmin. (Couchsurfing 2019.) Spotted by Locals sivusto tarjoaa tietoa pääasiassa pääkaupunkien aktiviteeteista, ravintoloista, kahviloista ja muista kohteista. Toimintoa ylläpitävät kaupunkikohtaiset ”spottaajat”, jotka luovat sisältöä sivustolle. (Spotted By Locals 2019.) Vastaavanlainen sivusto on myös Like a Local Guide. Tämä sivusto on keskittynyt enemmän nostamaan esiin erilaisia teemallisia kaupunkikierroksia ja tapahtumia. (Like a local Guide 2019.)

3.4 Lapsiperhematkailun monipuolisuus ja haasteet

Perheen käsite vaihtelee kulttuurista ja maanosasta riippuen. Se mikä mielletään Suomessa tai länsimaissa perheeksi voi olla hyvinkin poikkeava esimerkiksi aasialaisesta tai eteläamerikkalaisesta perhekäsityksestä. (Haapasaari & Korhonen 2013, 6-8.) Perheeseen voidaan mukaan lukea myös isovanhemmat. Lapsiperheeksi luokitellaan perhe, jossa on ainakin yksi alle 18-vuotias lapsi. (Tilastokeskus 2019.) Kautta koko opinnäytetyön käsittelyn käsiteltä perhe Suomessa vallitsevan määrittelyn mukaisesti, vanhempi/vanhemmat sekä lapsi/lapset.

Perheen koko sekä lasten lukumäärä ja ikäerot vaikuttavat perheen matkailuun, sekä matkalta haettavaan kokemuksiin. Siinä missä perinteinen rantaloma saattaa hyvinkin täyttää perheen kaikkien osapuolien tarpeet, tarjoilevat myös kaupungit jokaiselle jotain. (Niinikangas & Koponen, 2013, 43-44.) Opinnäytetyöni toimeksiantajana olevan Pienten Helsingin kohderyhmänä ovat erityisesti perheet, joissa on alle kouluikäisiä lapsia, joten viitatessani perheeseen tarkoitan perheitä, joissa on 0-7 -vuotiaita lapsia.

Lapset tuovat ja luovat matkailuun uusia puolia. Monista ennakkoluuloista huolimatta lasten kanssa voi, ja pitääkin, matkustaa. Matkailu avartaa silmiä, niin aikuisten kuin lastenkin. Toki lasten kanssa matkustaessa tulee ottaa huomioon tekijöitä, joita pelkästään aikuisista koostuvassa seurueessa ei tarvitse. Tästä huolimatta lasten kanssa voi matkustaa niin kuin on ennenkin tehnyt, oli se sitten rinka selässä tai autolla kierrellen. Perheen yhteisillä matkoilla joutuu toki tekemään kompromisseja, jos kaikkien kiinnostuksen kohteet eivät ole samat. Kuitenkin kun selvät pelisäännöt luodaan reissulle, viihtyvät kaikki yhteisellä matkalla. (Niinikangas & Koponen, 2013, 19-21.)

Lasten kanssa matkustaessa tulee muistaa, että useimmiten lapselle tärkeintä on vanhempien kanssa yhteinen aika. Myös lapsen arki on kuormittavaa, hän saattaa tehdä pidemmän päivän päiväkodissa kuin vanhempi työssä, ja päälle vielä mahdolliset harrastukset ja kaverikyläilyt. Myös lapset tarvitsevat lomaa. Reissua ei kannatakaan ahtaa täyteen lapselle suunnattuja aktiviteettejä vaan antaa myös lapselle aikaa rauhoittua. Tähän sopii parhaiten yhteinen ulkoilu, puistoissa käynti tai eväiden nauttiminen meren rannalla. Lasten kanssa on hyvä keskustella yhdessä etukäteen mitä kukin toivoo tulevalta matkalta. (Niinikangas & Koponen, 2013, 20-21.)

Kulttuurisen kasvatuksen puolesta matkailu lasten kanssa on tärkeää. He oppivat jo pieninä, että on olemassa erilaisia tapoja ja käytäntöjä. Aikuisen vastuulla on kuitenkin luoda turvalliset olosuhteet matkalla. Vaikka lasten mukana olo ei aina tarkoita aiemmista matkailutottumuksista luopumista, tulee joitakin myönnytyksiä kuitenkin tehdä. Esimerkiksi nukkuminen juna-asemilla tai puistossa ei ole lapsen turvallisuuden kannalta suotavaa. (Niinikangas & Koponen, 2013, 20-24.)

Kuten kaikissa asioissa elämässä, myös matkailussa, lapset oppivat vanhemmiltaan. Lapset peilaavat omaa käyttäytymistään sekä ajatuksiaan vanhempiinsa. Vanhempien tavat ajatella ja kohdata maailma välittyy lapsille, jolloin omalla esimerkillään vanhemmat voivat kasvattaa lapsesta joko avoimen ja suvaitsevan tai siirtää omat ennakkoluulot ja suppeakatseisuutensa eteenpäin. Kasvatus tukeutuu ajan hallitseviin käsityksiin, sosiokulttuuriin tilanteisiin sekä aatteisiin. Tämä selittää sukupolvien välillä olevat maailmankatsomukselliset erot. (Värri 2018, 16-17.) Matkailun avulla vanhemmat voivat opettaa lapsilleen kulttuurien arvostamista,

erilaisuuden kohtaamista sekä yksilöiden tasa-arvoisuutta. Jos lapsi saa vanhemmiltaan esimerkin toisia hyväksikäyttävän matkailun mallin, hän jatkaa sitä itse myös aikuistuuksaan.

Kuten edellä on mainittu, yhtenä haasteena lapsiperheiden matkailussa on yhdessä matkustavien määrä ja ikä. Varsinkin jos lasten ikäero on suuri, voi olla hankalaa löytää tekemistä, mikä kiinnostaisi kaikkia. Pelkästään vauvan kanssa matkustaminen poikkeaa suuresti esimerkiksi siitä, kun matkassa on taapero ja 5-vuotias. Siinä missä vauvan kanssa riittää kantoliina ja vaipat, tarvitsevat isommat lapset toisenlaista viihdykettä. (Niinikangas & Ropponen 2013, 37.)

Niinikangas ja Ropponen listaavat kirjassaan *Lasten kanssa matkalla* (2013) suuren määrän tavaroita, joita pitää ottaa mukaan, esimerkiksi potta, leluja, tuttipullot, matka-amme yms. Lasten kanssa matkustaessa kannattaa kuitenkin miettiä kaikkien näiden tavaroiden tarpeellisuutta. Hotelleista voi etukäteen tiedustella esimerkiksi potan ja ammeen saamista huoneeseen. Kotimajoitus on myös hyvä vaihtoehto lasten kanssa, varsinkin jos onnistuu löytämään majapaikaksi lapsiperheen kodin, voivat kaikki tarpeelliset tavarat olla valmiina paikan päällä. (Niinikangas & Ropponen 2013, 31-36, 81-84.)

Erilaisilla majoitusvaihtoehdoilla pystyy muokkaamaan matkansa itselleen sopivaksi. Kotimajoitus mahdollistaa omassa ajassa elämisen ja esimerkiksi ruuan valmistuksen silloin kuin se perheen aikatauluihin sopii. Hotellissa majoittuminen taas palvelee tilanteessa, jossa matkalla halutaan saapua valmiiseen aamiaispöytään. Kotimajoitus ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta aterioida ravintoloissa, mutta esimerkiksi allergiaperheissä kotimajoituksessa itse valmistettavat ruuat saattavat vähentää stressiä sopivan ravintolan löytämisestä (Niinikangas & Ropponen 2013, 49). Yleisesti maailmalla erityisruokavaliot ovat harvinaisempia kuin Suomessa. Kohdemaata valitessa kannattaa tehdä taustatyötä ruokakulttuurista. Tilanteessa, jossa erityisruokavalioiden tarve johtuu allergiasta, kannattaa mukana olla lääkkeet sekä mahdollisesti kuvalliset tiedot kielletyistä ruuista kielimuuria ennakkoiden. (Yle 2014.)

Pienten lasten kanssa matkustaessa mukana kulkevat vaunut saattavat luoda haasteita kaupungin suosituimpiin kohteisiin tutustuttaessa. Se, että matkustaa lasten kanssa ei kuitenkaan saisi olla esteenä tutustua kaupunkeihin, mutta ruuhkaiset nähtävyydet ja ydinkeskustat eivät esiinny kovinkaan houkuttelevina vaihtoehtoina. Kuten aiemmin on jo todettu, esimerkiksi Suomenlinna on hyvä esimerkki massaturismista kärsivästä kohteesta Helsingissä (Helsingin Sanomat 2018). Siinä missä kohde on miellyttävä lasten kanssa, tarjoilee Helsinki muitakin vastaavia paikkoja kuin Suomenlinna. Lasten kanssa voi tehdä retken esimerkiksi Rastilan muinaisrannalle tai Pitäjänmäessä sijaitsevan Patterimäen juoksuhautoihin ja raunioihin. Näin välttyisi ruuhkien aiheuttamalta ahdistukselta sekä matkailijoiden luoma kuormitus tasaantuisi.

3.5 Lapsiperheen Helsinki

Helsinki on varsinkin perhematkailuun soveltuva kaupunki. Sen lisäksi, että Helsinki on helpposti saavutettavissa lentäen, junalla tai laivalla, on myös kaupungissa liikkuminen sujuvaa. Joukkoliikenne on monipuolista ja alle 7-vuotiaat lapset sekä lastenvaunujen kanssa liikkuva saavat matkustaa ilmaiseksi joukkoliikenteessä. Suurin osa junista, busseista sekä raitiovaunuista ovat matalalattiaisia, mikä helpottaa kulkuvälineeseen nousemista. (HSL 2019.) Reaaliajassa toimivat aikataulut sekä reittiohjeet löytyvät helposti Reittiopas-sivustolta (Reittiopas.fi 2019).

Huolimatta siitä, että Helsinki on pääkaupunki, on se hyvinkin pienen kaupungin tuntuinen. Helsinki on turvallinen, puhdas ja rauhallinen. Kaupunki ja sen ympäristö ovat täynnä toinen toistaan mielenkiintoisia kohteita, niin aurinkoiselle kuin sateisellekin päivälle. Monet kohteista palvelevat sekä paikallisia että turisteja. Siinä missä Helsingin ydinkeskusta tarjoilee arkkitehtuuria ja historiallisia nähtävyyksiä, löytyy perheille sopivia monipuolisia aktiviteettejä keskustan ulkopuolelta runsaasti. (Niemelä, Uusinarkaus & Wartiovaara 2008, 8.)

Monesti puhuttaessa Helsingistä viitataan ydinkeskustan alueeseen Kauppatori-Kamppi-Kaisaniemi akselilla. Tällöin kuitenkin unohdetaan, että Helsinki on paljon muutakin kuin keskustan suuret kivitalot. Siinä missä keskustassa toki on myös lapsille suunnattuja aktiviteetteja, esimerkiksi Luonnontieteellinen museo ja Lasten kaupunki, on Helsingissä monipuolinen lapsiperheanti myös ydinkeskustan ulkopuolella.

Kesäaikaan kaupungin leikkipuistot tarjoilevat perheille mahdollisuuden ruokailuun, ohjattuun toimintaan sekä monissa puistoissa myös uimiseen. Useimmissa leikkipuistoissa on myös puistorakennukset, joissa on mahdollista käydä vessassa, lämmittää ruokaa sekä sateen sattuessa leikkiä sisällä. (Helsingin kaupunki 2019.) Lippakioskit Munkkivuorella ja Käpylässä houkuttelevat jäätelölle, Ruskeasuolla on mahdollista päästä katselemaan hevosia, Pitäjänmäellä juoksemaan sodan aikaisissa vallihautoissa, Etelä-Haagasta löytyy kaupungin tunnelmallisin perhekahvila, Lauttasaareen voi kahlata kivillä meriveden huuhdellessa jalkoja ja Vuosaareen syödä jättimäisiä korvapuusteja meren rannalla. Nämä vain muutamina esimerkkinä Helsingin tarjonnasta keskusta-alueen ulkopuolelta. (Pienten Helsinki 2019.)

4 Live like local -ilmiön hyödyntäminen lapsiperheiden kaupunkimatkailussa

Matkailu tarkoittaa monia eri asioita ja sillä on eri merkitys jokaiselle matkaajalle. Siinä missä menneinä vuosina on ollut tärkeää esitellä kuvia ja kokemuksia samoista paikoista ja nähtävyyksistä kuin kaikilla muillakin, on tämän päivän nouseva trendi kokea paikallisuutta ja aitous. Halutaan kokemuksia, joita muilla ei vielä ole. Puhutaankin live like local -ilmiöstä, toisin sanoen "Elä kuin paikallinen". Mitä tämä trendi sitten pitää sisällään ja miten se toimii?

Live like local ja jakamistalous kulkevat käsikädessä. Majoittuminen tapahtuu esimerkiksi Airbnb:n tai Couchsurfingin kautta paikallisen asuntoon. Monille on myös tärkeää, että majoitus sijaitsee kaupunginosassa, jossa ei ole turismia. Ruuat ostetaan toreilta tai tavallisista ruoka-kaupoista ja suositaan ravintoloita, joita ei löydy matkaoppaista tai Tripadvisorista. (Yle 2018.) Osana paikallisuuden kokemista voi olla myös ajan viettämien paikallisten kanssa ennalta sovitun aktiviteetin parissa (Doerz 2019).

4.1 Live like local -ilmiö osana matkailua

Lahti ja Seelosmaa (2013, 89) yhdistävät jakamistalouden nykypäivän trendiin minimalismista ja vähentämisestä. Voitaisiinko live like local -ilmiö nähdä tietynlaisena matkailun minimalismina? Kokemukset voivat olla syvällisiä, mutta niihin päästäkseen ei tarvita prameaa hotellia, isoja patsaita ja suurta turistiryhmää ympärille. Matkailun minimalismi tulee esiin myös siinä, ettei matkailija tarvitse vain turisteja varten olevaa infrastruktuuria matkaansa varten, vaan hän hyödyttää jo olemassa olevia palveluita; tyhjillään olevaa asuntoa, paikallisten ruoka-kauppoja ja ravintoloita, jotka ovat keskustan ulkopuolella sekä tapahtumia, jotka eivät ole tehty turisteja varten.

Maapallon resurssien riittävyys sekä havahtuminen ympäristön heikkenevään tilaan on tuonut myös matkailuun tarvetta vastuullisempaan toimintaan. Jakamistalous mahdollistaa tämän myös matkailun osalla, ja näin ollen matkailijan on mahdollista vähentää aiheuttamaansa ympäristökuormaa, sekä hyötyä samalla mahdollisuudesta tutustua paikalliseen elämään ja kulttuuriin syvällisemmin. Jakamistalouden toisena puolena voidaan nähdä myös kulttuureihin tutustuminen matkustamatta itse minnekään. Majoittamalla matkailija kotiisi tai tapaamalla hänet jonkin aktiviteetin parissa, pääsee kosketuksiin vieraan kulttuurin edustajan kanssa. (Edelheim & Ilola 2017, 184-185.)

Suomessa live like local -ilmiön ovat ottaneet osaksi toimintaansa sekä MyHelsinki.fi että Visit Finland, Rent a Finn-kampanjallaan. MyHelsinki.fi sivusto kokoaa kaupunkilaisten vinkkejä kohteista, ravintoloista sekä aktiviteeteista ja sivusto tituleeraakin itsensä ”your local guide to Helsinki” (Myhelsinki.fi 2019). Visit Finlandin Rent a Finn-kampanjan avulla on tarkoituksena yhdistää matkailija paikallisen kanssa. Kampanjaan haettiin mukaan alkuvuodesta 2019 henkilöitä, jotka haluavat jakaa jonkin luontokokemuksen yhdessä matkailijan kanssa. Kampanjan avulla koitetaan tuoda Suomen kuuluisaa luontoa helpommin lähestyttäväksi. (Visit Finland 2019.)

Myös suomalaisen yrityksen Doerz:n toiminta pohjautuu juurikin paikallisuuden kokemiseen. Doerz:n toimitusjohtaja julistaakin yrityksen esittelyvideossa ”Tourism is dead. Long live the new way of travelling!”. (Doerz 2019.) Vastaavanlaista ajattelutavan muutosta on nähtävissä myös Kööpenhaminassa. Kaupunki on lähtenyt hakemaan keinoja suuren turistimäärän hallin-

taan, sillä paikalliset kokevat turismin vaikuttavan haitallisesti ympäristöön ja elämiseen kaupungissa. Wonderful Copenhagen -kampanja etsii paikallisten avulla keinoja tuoda turismi osalliseksi paikallisten elämää, sitä kuitenkin kuormittamatta. (Evento 2018.) Turun kauppa- korkeakoulun tutkijatohtori Juulia Räikkönen ei kuitenkaan näe live like local -trendin vähentävän perinteisen turismin muotoa (Yle 2018).

4.2 Jakamistalous

Nykypäivän jakamistalous kehittyi San Franciscossa ja sen pohjimmaisena ideana on resurssien hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti. Nämä resurssit voivat olla esimerkiksi asunnon tai auton vuokraaminen ajelle, jolloin omistajalla itsellään ei ole niille käyttöä. Jakamistalouden käytäntö ja logiikka pohjautuvat osuuskuntaliikkeeseen sekä hippiaatteeseen. (Lahti & Selosmaa 2013, 53-55, 141.) Yhdysvaltojen lisäksi jakamistalouden kärkimaan paikkaa pitää Kiina. Jakamistalous on nouseva trendi myös Etelä-Koreassa, Iso-Britanniassa ja Australiassa. Koko Euroopan alueella ennustetaan jakamistalouden kuitenkin kasvavan voimakkaasti, eikä kasvulle nähdä rajoitteita. Vuonna 2015 jakamistalouden arvioidaan tuottaneen 28 miljardia euroa EU-maiden alueella. Tuotto kaksinkertaistuu vuosittain. EU-alueella jakamistalouden tärkeimmät sektorit ovat majoitus, matkustajaliikenne sekä kotitalouspalvelut. (Harmaala, Toivola, Faehnly yms. 2017, 33-34.)

Vuonna 2016 Suomessa jakamistalousmarkkinoiden arvioidaan tuottaneen noin 100 miljoonaa euroa, työ- ja elintarvikeministeriön teettämän selvityksen mukaan. Suomessa suurimmat sektorit ovat joukkorahoitus sekä majoitus. (Harmaala, Toivola, Faehnly yms. 2017, 34-35.) Suomessa jakamistaloudella on hyvät pohjat, sillä osuuskuntaliikkeellä on maassamme vankka historia (Lahti, Seelasmaa 2013, 53-55). Jakamistalouden palveluiden tärkeimmät tekijät kasvun kannalta ovat helppo saavutettavuus, valinnanvapaus, resurssien laajeneminen sekä luotettava yhteisöllisyys. Helpon saavutettavuuden luovat toimivat jakelualustat sekä luotettavuutta lisäävät alustoissa käytettävien profiilien paikkansapitävyys ja sisältö. Lähestulkoon kaikki jakamistaloudessa perustuu luottamukseen palvelun/tuotteen tarjoajan ja asiakkaan välillä. (Harmaala, Toivola, Faehnly yms. 2017, 35.)

Digitalisaation voimakas yleistymisen on mahdollistanut myös jakamistalouden laajemman toimimisen ympäri maailmaa. Muutamalla klikkauksella pystyt varaamaan itsellesi paikallisen omistaman asunnon toiselta puolelta maailmaa tai tilaamaan autokyydin ovellesi hetkessä. (Lahti, Seelasmaa 2017, 45-48.) Nykymuotoisen jakamistalouden tärkeänä tekijänä toimivan tekniikan lisäksi on kaupungistuminen. Kaupungit voidaan nähdä eräänlaisina jakamistalustoina ja ollakseen toimiva palvelu, tarvitaan kriittisen massan verran käyttäjiä mukaan toimintaan. Siinä missä internetin voidaan sanoa olevan paikaton, vaatii tuotteiden ja palveluiden sujuva jakaminen paikallisuutta, jolloin kaupunkimainen ympäristö toimii parhaiten. Jakamistalous on osa kaupunkikehitystä sekä se mahdollistaa sosiaalisten suhteiden tiivistymisen. (Harmaala, Toivola yms. 2017, 21-22.)

Toimiva teknologia mahdollistaa jakamistalouden alustojen sujuvan käytön. Palveluiden tai tuotteiden varaus sekä useimmiten myös maksaminen tapahtuu verkon välityksellä, jolloin tarve olla kontaktissa toisten ihmisten kanssa voi halutessaan olla hyvinkin kevyttä. Toisaalta taas jakamistalous mahdollistaa palvelun tarjoajan kanssa jopa yhdessä vietetyn ajan mahdollisuuden (esimerkiksi Couchsurfing). Luotettavat alustat mahdollistavat palautteen jättämisen palvelun tarjoajalle tai ostajalle, ja näin ollen luovat tärkeää informaatiota seuraavalle käyttäjälle. (Harmaala, Toivola yms. 2017, 21-22.)

Jakamistalous vastaa moneen tämän hetken trendiin: minimalismiin, ympäristötietoisuuteen sekä haluun vähentää turhan tavaran hankkimista. Jakamistalouden avulla yksilö voi vähentää omaa ympäristökuormaansa hankkimalla käytettyä tai lainaamalla, hän voi myös tarjota omia tavaroitaan toisille käyttöön. Tämä johtaa lopulta tuotteiden valmistamisen vähenemiseen, jolla on positiivinen vaikutus ympäristöön, raaka-aineiden sekä kuljetuksen tarpeen vähentyessä. Jakamistalous myös mahdollistaa yksilölle tulonhankintakeinoja, tuottoa voi tulla asunnon tai tavaroiden vuokraamisesta. (Lahti, Selosmaa 2013, 78-89.)

4.3 Jakamistalous matkailupalveluissa

Siinä missä kuluttajan arkinen käyttäytyminen suuntaa kohti jakamistaloutta, voi myös matkailussa hyödyntää tätä yhteisöllisyyden muotoa. Vaikka jakamistalous ei ole kovinkaan vanha ilmiö, sen on kehittyneen teknologian avulla ollut mahdollisuus saavuttaa laajempi käyttäjäkunta nopeasti. Myös matkailun osalta jakamistalous keskittyy resurssien tehokkaampaan käyttöön (esimerkiksi AirBnB). Jakamistalous voi myös ilmetä haluna kohdata paikallisia (Couchsurfing), joko majoittaen tai tapaamalla heitä kaupungilla. Matkailun puolella hyödykkeiden jakaminen tapahtuu yleensä tuntemattomien kesken ja tämä vaatii luottamusta. Luottamuksen kasvattamisen apuna toimivatkin erilaiset palautejärjestelmät jakamisalustoilla. (Edelheim, Ilola 2017, 183-187.)

Jakamistalous muuttaa matkailun muotoa, luoden ihmisille uudenlaisia mahdollisuuksia majoitukseen, tekemiseen sekä liikkumiseen. Jakamistalous luo myös joustavuutta, kuten myös mahdollisuuden kohdata paikallisia aidosti. Jakamistalouden avulla kuka tahansa voi lähteä mukaan turistibisnekseen, asunnon tai auton vuokraaminen matkailijoille on tehty erilaisten teknologisten alustojen kautta helpoksi. Vaikka päällisin puolin vaikuttaakin, että jakamistaloudesta on vain positiivista hyötyä, on sillä myös negatiivisia vaikutuksia. Pääasiallisesti ne keskittyvät asunnonvuokrauspalveluihin. Monissa kaupungeissa (esimerkiksi Barcelona ja Berliini), Airbnb on vääristänyt asuntojen hintoja. Asuntosijoittajille on taloudellisempaa vuokrata asuntoja turisteille, kuin paikallisille ja tämä ilmiö on ajanut monet paikalliset muuttamaan pois kaupunkien keskustoista. (European Parliamentary Research Service 2017, 1-7.)

Matkailun saralla suurin yksittäinen jakamistalouden tekijä on asunnon vuokraamispalvelu Airbnb. Airbnb:n perimmäisenä ajatuksena on mahdollistaa tavallisille ihmisille keino tarjota

omaa asuntoaan vuokralle ajankohdalla, jolloin eivät sitä itse tarvitse. Vastaavasti matkailija voi vuokrata palvelun kautta asunnon matkansa ajaksi. Palvelu mahdollistaa toisilleen tuntemattomien ihmisten kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen. Se myös hyödyntää tilannetta, jossa tuotteelle (asunto) tulisi hukkakäyttöä omistajan poissa ollessa. (Harmaala, Toivola yms. 2017, 42.)

Airbnb syntyi vuonna 2008 San Franciscossa Brian Cheskyn ja Joe Gebbian toimesta, kun kaupunki kärsi majoituspulasta suuren konferenssin aikana. Chesky ja Gebbia saivat idean tarjota kotiaan majoituspaikaksi. Heti ensimmäisestä majoittamisesta lähtien heidän nettisivulleen alkoi tulla kyselyitä mahdollisuuksista kotimajoitukseen myös muissa kaupungeissa. Alkuun palvelu oli suosittua alle 40-vuotiaiden kaupunkilaisten joukossa. Mahdollisuus majoittua paikallisen asuntoon koettiin lisäävän kokemusta autenttisuudesta ja palvelun suosio kasvoikin nopeasti. (Harmaala, Toivola yms. 2017, 42-43.)

Airbnb:n kasvun taustalla on kaksi tekijää; taloudellinen hyöty ja tarve kokea aitoutta. Tavallisille ihmisille syntyy mahdollisuus tienata tilanteessa, jolloin ovat itse esimerkiksi lomamatkalla. Toisaalta taas matkailijoiden kasvanut tarve kokea aitoutta ja päästä mukaan paikalliseen elämään, on kasvattanut Airbnb:n suosiota. Palvelu onkin hyvin tiivis osa live like local -ilmiötä. Tällä hetkellä palvelun käyttö on laajentunut lähes kaikkiin ikäryhmiin, Yhdysvalloissa käyttäjien keski-ikä on 45-vuotta. Tutkimusten mukaan ne, jotka kerran kokeilevat palvelua, jäävät myös sen kanta-asiakkaiksi. (Harmaala, Toivola yms. 2017 42-43.)

Couchsurfing on yhteisöllinen toiminta matkailijoiden ja paikallisten väliseen vuorovaikutukseen. Kuten yleensäkin matkailun jakamistaloudessa, myös Couchsurfingissa toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. (Edelheim, Ilola 2017, 183.) Toisin kuin Airbnb:ssä, Couchsurfingissa raha ei vaihda omistajaa ja useimmiten majoittuminen tapahtuu majoittajan kotona ollessa. Couchsurfingin lähtöajatus on ollut tarjota edes se sohva matkailijan yöpymiseen. Edelleen majoittajasta riippuen tarjolla voi olla sohva tai omahuone. Couchsurfing on ennen kaikkea yhteisöllinen palvelu. Majoittajan kanssa vietetään aikaa tai palvelun kautta voi tavata ihmisiä kahvilla, jos ei halua majoittua kenenkään kotona. (Couchsurfing 2019.)

Couchsurfingissa toiminta perustuu luotettavuuteen, jota kasvatetaan jättämällä arvosteluja ja käyttäjät voivat myös tienata luotettavuustasoja. Couchsurfing mahdollistaa vielä syvemmän kokemuksen paikallisesta elämästä kuin Airbnb, sillä "surffajat" ja majoittajat viettävät mahdollisuuksien mukaan paljon aikaa yhdessä. Matkailijan on mahdollista päästä lähes täysin eläytymään paikalliseen elämään. (Couchsurfing 2019.)

Matkailussa on mahdollista hyödyntää myös paikallisille suunnattuja jakamistalouden muotoja. Esimerkiksi Helsinki tarjoaa kaupunkilaisten käyttöön kaupunkipyöriä. Kaupunkipyörät saa käyttöön rekisteröitymällä käyttäjäksi ja maksamalla valitsemansa käyttömaksun. Pyörien käyttö sopii myös matkailijoille, sillä pyörän voi ottaa käyttöön vain muutamaksi tunniksi.

(Helsingin seudun liikenne 2019.) Vastaavanlainen käyttäjätoiminto palvelee myös sähköpotkulautojen kanssa. Käyttäjä aktivoi sähköpotkulaudan käyttöönsä ja laudan voi halutessaan jättää mihin päin kaupunkia tahansa. Vuonna 2019 Helsingissä oli kolme sähköpotkulautatoimijaa, suomalainen Hoop, ruotsalainen Voi sekä saksalainen Tier. Hoop tarjoaa käyttäjille hinnan alennusta, jos potkulautaa palautetaan ennalta määrättyyn palautuspisteeseen. (Helsingin Sanomat 2019.)

Kaupunkipyörät sekä sähköpotkulaudat voivat toimia aikuisten matkailussa sekä isompien lasten kanssa, mutta alle kouluikäisten perheiden kohdalla ne luovat haasteita. Jotta kyseisiä toimintoja voisi hyödyntää tulisi perheen pakata matkalle mukaan kypärät, sillä ne eivät kuulu kaupunkipyörien eikä sähköpotkulautojen varusteluun. Pyöräilykypärän käyttö ei ole lain mukaan pakollista, mutta se suojaaa onnettomuustilanteissa päävammoilta (Liikenneturva 2019). Pienempiä lapsia varten tarvitsisi tarakkaistuimen, mutta sitä ei ole mahdollista kiinnittää kaupunkipyöriin eikä kaupunkipyöriä ole myöskään lasten kanssa.

Turvallinen kulkuneuvojen käyttö on ongelmallista myös autojen jakamispalvelussa. Esimerkiksi Helsingissä toimiva Drive Now palvelu tarjoaa autoihinsa vain korokeistuimet lapsille (Drive Now 2019). Lain mukaan alle 135 senttiä pitkän lapsen tulee autossa matkustaa turvalaitteessa, joita ovat turvakaukalo tai turvaistuin. Korokeistuinta ei luokitella turvalaitteeksi. (Liikenneturva 2019.)

Vaihtoehtoina kaupunkipyörille ja autonvuokraukselle toimisi vuokrattavat laatikkopyörät, joissa on mahdollista kuljettaa myös lapsia turvallisesti. Turussa Scandic Hotel on lähtenyt mukaan kokeiluun, jossa hotellista voi tavallisten polkupyörien lisäksi vuokrata myös laatikkopyörän perheen käyttöön. (Turkulainen 2019). Helsingissä vastaavanlaista kokeilua ei ole, mutta esimerkiksi Kalasatamassa sijaitseva Tavarapyörä Asiantuntijalta on mahdollista vuokrata maksua vastaan erilaisia laatikkopyöriä. (Tavarapyörä vuokraus 2019.)

4.4 Staycation

Uusimmaksi matkailutrendiksi on kuluneen vuoden aikana noussut staycation. Termi on yhdistelmä englannin kielen sanoista stay (pysyä, jäädä) ja vacation (loma). Staycation tarkoittaa lomaa omassa kaupungissa. Trendi juontaa juurensa lähimatkailun suosion noususta sekä halusta lomaila kestävästi. Lähimatkailu ja lentämättä tehdyt matkat säästävät ympäristöä merkittävästi. Staycation on myös luonteva jatkumo halulle kokea kaupunki kuin paikalliset. Nyt vain paikalliset ovat omassa kaupungissaan turistin asemassa. Ilmiössä on viiteitä myös tämän hetkiseen trendiin itsensä huolehtimisesta ja hemmottelusta. (Yle 2018.)

Staycation ilmiö on nähtävillä varsinkin Helsingissä ja helsinkiläisten keskuudessa. Kaupungin tunnelma kalliina ja tylsänä kohteena, on viime vuosien aikana muuttunut kiinnostavaksi ja trendikkääksi. Helsinkiin on syntynyt erilaisia kaupunkitapahtumia, kokeilevia ravintoloita ja

pienpaahtimoita sekä yleinen ilmapiiri on muuttunut niin sanotusti eurooppalaisemmaksi. Staycation matkailijat ovat tiedostavia ja vaativia. He haluavat hotelliyöpymisensä olevan elämys, joten yön tai kahden viipymiseen panostetaan. Tämä tiedostetaan myös Helsingin keskustan hotelleissa, asiakkaille voidaan tarjota esimerkiksi myöhäisempää uloskirjautumisaikaa. (Yle 2018.)

Live like local sekä staycation ilmiöt kulkevat sujuvasti käsikädessä. Tällä hetkellä matkailussa ei sen lähemmäs trendikkyyttä pääse. Elät kuin paikallinen käyttäen paikallisten palveluita, mutta yöpyen omassa tai lähikaupungissa, jolloin et kuormita ympäristö lento- tai laivamatkoilla. Esimerkiksi Vuosaarissa sijaitseva hotelli Rantapuisto tarjoaa täydelliset puitteet staycation lomailuun. Hotelli on saavutettavissa metrolla, mutta sijaitsee metsässä meren rannalla. Kohde sopii esimerkiksi kantakaupungissa asuvalle perheelle viikonlopun viettoon. He pääsevät nauttimaan luonnon rauhasta, kestävän kehityksen mukaisesti matkausten. (Lainioli 2019.)

5 Perheiden kokemukset ja toiveet matkailusta

Opinnäytetyön tutkimusmenetelminä käytettiin netscoutingia sekä teemahaastatteluita. Haastatteluilla haettiin ensisijaisesti tietoa siitä, mitä perheet toivovat kaupunkimatkailultaan, minikäläiset tekijät toimivat vetovoimana ja mitä ajatuksia juurikin Helsinki herättää matkakohteenä. Netscoutingin avulla selvitettiin lapsiperheiden kaupunkimatkailuun sopivia aktiviteetteja ja ravintoloita Tukholmasta, Kööpenhaminasta ja Helsingistä. Tärkeänä kriteerinä toimi aktiviteettien löytämisen helppous.

Internet on noussut suosituimpien tiedonhaun lähteiksi. Siinä missä matkaopaskirjoille on edelleen kysyntää, ajankohtaista tietoa haetaan internetin kautta. Varsinkin nopeasti muuttuvassa maailmassa internet tarjoaa kattavammin tietoa kuin painettu sana. Netscoutingin avulla kerätään tietoa netistä, esimerkiksi tilanteessa, jossa etsitään kilpailevien tahojen tarjoamia palveluita. Netscoutingin välineenä toimivat erilaiset hakukoneet. Tietoa tulee kuitenkin osata suodattaa, eikä kaikkia esimerkiksi Googlen tarjoamia linkkejä tule käyttää valitena lähteinä. (Morizt 2005, 194.)

Erilaiset haastattelun muodot ovat suosituimpia tiedonkeruumenetelmiä tilanteessa, jossa halutaan selvittää ihmisten mielipiteitä tutkimuksen kohteenä olevasta asiasta. Haastattelujen avulla voidaan kerätä tietoa käyttäjäkokemuksista tai vastaavasti saada ideoita kehitettävän tuotteen sisältöön. Tilanteessa, jossa halutaan kehittää kuluttajalle suunnattuja palveluita ja toimintoja, on luontevaa kysyä mielipidettä palveluiden tulevilta käyttäjiltä. (Ruusuvoori & Tiittula 2009, 9-11.)

5.1 Perheille tarjottava tieto internetissä

Netscouting menetelmän tarkasteluun valittiin seuraavat sivustot: Helsingistä MyHelsinki, Tukholmasta Barn i stan ja Köpenhaminasta Visit Copenhagen. MyHelsinki ja Visit Copenhagen ovat kyseisten kaupunkien virallisia matkailusivustoja ja Barn i Stan valittiin mukaan sivuston Pienten Helsingin toimintaan verrattavuuden takia. Sivustoilta etsittäviä kohteita olivat kirjastot, leikkipuistot, luontokohteet sekä kahvilat/ravintolat. Arvioitiin myös sitä, kuinka helposti kyseiset tekijät olivat löydettävissä sivulta. Taulukossa on esitettyä mitkä kohteet löytyvät helposti, missä tilanteissa tuli edetä useamman klikkauksen taakse ja milloin tietoa ei löytynyt helpolla etsimisellä. Taulukon (taulukko 1) jälkeen kuvataan sanallisesti netscoutingin avulla esille tulleet havainnot mukaan valituista nettisivuista.

	x = Tieto löytyy helposti	o = Tietoa varten pitää tehdä useampia klikkauksia	- = Tietoa ei löydy helposti	
	Kirjasto	Leikkipuisto	Luontokohde	Kahvilat / ravintolat
MyHelsinki	x	o	o	x
Barn i Stan	o	-	o	-
Visit Copenhagen	-	o	x	x

Taulukko 1 Netscouting tulokset

MyHelsinki sivustolle mennessä etusivulla löytyy lapsiperheille suunnatun aihealueen linkki. Osuuteen on koottuna kaikki kaupungin aktiviteetit, eli niitä ei ole jaoteltu kaupunginosittain. Tiedon etsijän tulee itse tietää tai katsoa kartasta missä kyseiset kohteet sijaitsevat. Leikkipuistot on listattu vain ydinkeskustan alueelta. Jos haluaa tietoa muiden alueiden leikkipuistoista ohjaa MyHelsingin sivu Helsingin kaupungin sivustolle, jossa jälleen eteenpäin klikkaamalla joutuu etsimään lisää tietoa. MyHelsingin sivulta löytyvät tiedot kirjastoista ovat myös ainoastaan keskustan alueelta, ja listaan on koottu "kaupungin kauneimmat kirjastot". (MyHelsinki 2019.)

Lapsiperheille sopivia ravintoloita löytyy sivulta helposti, mutta kaikki sijaitsevat keskustan alueella. Ydinkeskustan ulkopuolella sijaitsevia ravintoloita ei löydy sivuston avulla. Luontokohteiden kohdalla tuli tehdä erillisiä hakuja. MyHelsingin sivujen etusivun sisältö muuttuu ajoittain, joten nämä havainnot on tehty elokuussa 2019. Esimerkkinä muuttuvasta sisällöstä toimii se, että lapsiperheille suunnattuja aktiviteetteja oli keväällä 2019 vaikea löytää, mutta elokuussa ne olivat nostettuina etusivulle. (MyHelsinki 2019.)

Barn i Stan on ruotsinkielinen sivusto, joka kokoaa yhteen Tukholmassa perheille sopivia aktiviteetteja. Turistin kannalta sivuston kieli on haaste, eikä sitä ole mahdollista vaihtaa esimerkiksi englanniksi. Etusivulla on paljon tietoa, kuvia ja tekstiä. Tietojen löytäminen oli alusta asti haasteellista. Kirjastoista löytyi erillisellä haulilla lista, mutta esimerkiksi niitä ei ollut merkitty kartalle, joten niiden sijainnit tulee etsiä erillisen karttasovelluksen avulla. Myös luontokohteet tuli hakea erikseen ja niissä oli sama tilanne kuin kirjastoissa, eli tiedot olivat listoina ilman kartalle merkintää. (Barn i Stan 2019.)

Leikkipuistoista ei löytänyt tietoja, mutta sivustolta löytyy runsaasti sisäleikkipaikkoja. Myöskään tietoja perheille sopivista ravintoloista ei löytänyt. Barn i Stan sivusto on selkeästi keskittynyt tekemiseen sekä teatteri ja musiikkiesityksiin. Sivuston palveluihin sopisi mukaan myös tiedot perheille sopivista ravintoloista ja kahviloista. Suurimman osan hauista joutui tekemään etsi-painikkeen avulla, ja kaikki sitä kautta löytyvät tiedot oli esitetty listojen muodossa. Tämä on haasteellista turistille, joka ei tunne kaupunkia. Vaikuttikin, että Barn i Stan sivusto on kohdistettu paikallisille. (Barn i Stan 2019.)

Visit Copenhagenin etusivulta ei löydy mitään mainintaa perheille suunnatusta kohteista. Kun tekee Google haun "Copenhagen with kids" löytyy kuitenkin Visit Copenhagenin ylläpitämä sivusto perheille. Tätä sivua ei kuitenkaan löydy suoraan Visit Copenhagenin pääsivulta. Perheille suunnatulta sivulta löytyy etusivulta tietoja hyvistä ravintoloista. Luontokohteeksi Kööpenhamista kelpuutettiin viherpuistot, sillä alueella ei suoranaisia, esimerkiksi Uutelaan verrattavia, luontokohteita ole. Kaupungissa on monia suuria viherpuistoja ja niiden tiedot löytyivät helposti. Leikkipuistojen haku siirtyy uudelle sivulle, josta puistot löytyvät karttaan merkittyinä. Netscouting haut tehtiin tietokoneella ja kyseinen leikkipuistojen kartta ei toiminut kunnolla. Tietoja kirjastoista ei löytynyt ilman erillistä hakuja. Tällöin sivusto ohjaa listaan, johon on merkittynä kaupungin kaikki kirjastot. (Visit Copenhagen 2019.)

Netscoutingin lisäksi tehtiin tiedusteluja Helsingin kaupungin matkailuinfossa sekä kahdessa laivayhtiössä. Haluttiin selvittää minkälaisia esitteitä tai tietoja he tarjoavat perheille Helsingistä. Matkailuinfossa eivät työntekijät osanneet vastata kysymykseen ja antoivat Linnanmäen ja Sealifen esitteet. Samat esitteet olivat erään laivayhtiön ainoa info Helsinkiin päivi-

matkalle saapuville perheille. Toisen laivayhtiön satamassa Helsinki-oppaat eivät itse osanneet antaa vinkkejä kohteista ja jakoivat muutaman vuoden vanhaa esitettä, jossa suositeltiin mm. kahviloita, jotka ovat suljettuja.

5.2 Haastattelun avulla tietoja perheiden matkailutottumuksista

Tutkimukselliset haastattelut voidaan jakaa useampaan alalajiin. Lähtökohtaisesti haastattelut eroavat sillä ovatko ne strukturoituja vai strukturoimattomia eli ovatko kysymys- ja vastausvaihtoehdot valmiina kysymyslomakkeissa vai onko haastattelussa ilmavuutta ja mukautuvuutta haastateltavan ehdoilla. Valmiita kysymyksiä käytetään silloin kun halutaan varmistaa, ettei haastattelija pääse vaikuttamaan annettuihin vastauksiin omilla mielipiteillään. Näiden kahden haastattelumuodon väliin jää puolistrukturoidut ja puolistandardoidut haastattelut. Teemahaastattelu on tunnetuin muoto puolistrukturoidusta haastattelumuodosta. (Ruusuvuori & Tiittula 2009, 11.)

Teemahaastattelun etuina ovat vuorovaikutus haastattelijan ja haastateltavan kanssa, sekä mahdollisuus täydentäviin lisäkysymyksiin, joita olisi haasteellista esittää, jos kyseessä on strukturoitu- eli lomakehaastattelu. Teemahaastattelulle ominainen piirre on, että haastattelun aihepiirit ovat ennalta tiedossa, mutta kysymysten järjestys saattaa muuttua. Tästä heijastuu juurikin kyseisen haastattelumuodon moninaisuus, eli jokaisen haastateltavan kohdalla voidaan kysymysten järjestys luoda sopivaksi. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 204-208.)

Haastattelujen avulla haluttiin syventää ymmärrystä lapsiperheiden kokemuksia kaupunkimatkailusta sekä saada tietoa erilaisten perheiden matkailumuodoista. Haastateltavia etsittiin kahdesta Facebook-ryhmästä: Maata pitkin matkustavat sekä Pienten Helsingin omasta ryhmästä. Haastateltavien löytämiseksi jaettiin linkkinä Pienten Helsingin ilmoitusta Kaupunkipoluista. Ilmoituksessa kerrottiin tarkemmin tulevasta projektista, kuten myös siitä, että etsimme matkailusta kiinnostuneita perheitä mukaan haastatteluun. Haastattelut toteutettiin kevään 2019 aikana.

Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina, antaen haastateltaville mahdollisuuden luontevaan tilanteeseen kertoa mielipiteitään. Haastattelut tehtiin puhelimitse. Tällä tavoin pystyttiin sujuvasti esittämään lisäkysymyksiä tarvittaessa. Haastattelut nauhoitettiin litterointia varten. Jokainen haastattelu oli yksilöllinen, kysymysten ollessa samat mutta kysymysten järjestys saattoi vaihdella. Haastatteluun osallistui viisi henkilöä. Haastateltavien asuinpaikat jakautuivat seuraavasti: kolme asui Helsingissä, yksi Joensuussa ja yksi Tuusulassa. Viidestä haastateltavasta kolmella oli kaksi lasta, yhdellä yksi ja yhdellä haastateltavalla kolme lasta. Haastateltavien iät jakautuivat 25-40 vuoden välille.

Haastatteluilla haluttiin kartoittaa perheiden ajatuksia, kokemuksia ja ennen kaikkea toiveita liittyen lasten kanssa tehtäviin matkoihin. Kysymykset rakennettiin niin, että selvitettiin haastateltavien menneitä matkoja sekä ajatuksia ja toiveita tulevista reissuista ja niiden sisällöistä. Haastattelukysymykset jaoteltiin teemoittain aiheina rahan käyttö, kohteen valinta, majoittuminen ja liikkuminen kohteessa sekä toiveet tulevista kaupunkimatkoista (Liite 1).

Rahan käyttöön liittyen kysymykset olivat matkojen määrä vuoden aikana sekä niiden kesto, paljonko on valmis käyttämään rahaa matkoihin sekä ilmaisten/edullisten aktiviteettien merkitys. Käytettävissä olevan rahan määrä vaikuttaa osittain myös tehtävien matkojen määrään sekä siihen, kuinka kauan on mahdollista matkalla viettää aikaa. Selvittämällä matkailuaktiivisuutta pystyttiin tulkitsemaan sitä paljonko perheet kuluttavat matkailuun tai ovat siihen valmiita rahallisesti panostamaan. Haluttiin myös saada tietoa, kuinka suuri merkitys on sillä, että tarjoaako kohde ilmaisia ja/tai edullisia aktiviteetteja lasten kanssa, tai valikoituuko matkakohde mahdollisesti tällä kriteerillä.

Kohteen valinta teemassa kysymykset olivat ympäristötekijöiden merkitys, mitkä tekijät tekevät kaupungista houkuttelevan lapsiperhekohteen sekä mistä lähteistä hakee tietoa kohteista. Ympäristötekijät haluttiin nostaa omaksi kysymykseksi, jotta saatiin selville, onko sillä merkitystä kohteen valintaan. Kuluneen vuoden aikana myös matkailun kohdalla on alettu puhua enemmän ympäristöasioista, joten oli tärkeää saada tietää kuinka perheet ovat ottaneet ympäristöystävällisyyden osaksi omia reissujaan. Koska jokaisella perheellä on omat syynsä matkustaa, haluttiin selvittää mitkä tekijät luovat houkuttelevan kohteen lasten kanssa ja erityisesti onko samoja tekijöitä riippumatta perheen koosta tai muista mieltymyksistä. Kohteen valintaan liittyen haluttiin saada tietää, mistä kanavista haetaan tietoa matkakohteista.

Majoittuminen ja liikkuminen teemaan liittyviä kysymyksiä olivat mieluisin majoittumismuoto, kuinka tärkeää on majoituksen sijainti kaupungin keskustassa, onko valmis käyttämään julkista liikennettä matkoilla sekä mitkä tekijät houkuttelevat tutustumaan alueisiin ydinkeskustan ulkopuolella. Majoittumismuoto kiinnosti ensisijaisesti siksi, että opinnäytetyössä käsiteltiin live like local -matkailumuotoa lapsiperheitä hyödyttävänä vaihtoehtona. Live like local -ilmiöön kuuluu kiinteänä osana kotimajoitus, joten haluttiin saada tietää mitä ajatuksia kyseinen majoitusmuoto perheissä herättää. Live like local -ilmiöön sisältyy myös liikkuminen ja asuminen ydinkeskustan ulkopuolella, eli alueilla, joissa paikalliset elävät ja liikkuvat. Tähän pohjautuen esitettiin kysymyksiä majoituksen sijainnin merkityksestä sekä tekijöistä, jotka houkuttelevat pois ydinkeskustasta, kuten myös valmiudesta käyttää julkista liikennettä matkoilla. Kokonaisuudessaan tämän teeman kysymykset pohjaavat kaikki siihen, miten live like local -ilmiön koetaan esiintyvän matkailussa.

Viimeisenä teemana oli toiveet tulevasta matkoista. Tämän teeman alle sijoitettiin kysymykset haasteista lasten kanssa matkustaessa, ajatuksia staycationista ja Helsingistä sekä annettiin mahdollisuuden kertoa minkälainen olisi unelmien kaupunkiloma lasten kanssa. Vaikka teema on pääasiassa tulevaan liittyvät toiveet, haluttiin tässä yhteydessä selvittää mitä haasteita perheillä on ollut, tai mitä he kokevat haasteelliseksi lasten kanssa matkustaessa. Tällä on jälleen yhteys Perheiden kaupunkipolkuihin. Kun tuntee kohderyhmän kokemat haasteet, esimerkiksi hankaluuden löytää hoituhuoneita, osataan Perheiden Kaupunkipolkujen tiedoissa kiinnittää huomiota juuri oikeisiin asioihin. Keväällä 2019 kirjoitettiin lehdissä staycationista, erityisesti Helsingissä. Aihe otettiin mukaan haastettuun, sillä Perheiden kaupunkipolut sopisivat hyvin sisällöksi Helsingissä vietettyyn lomaan. Samassa yhteydessä haluttiin saada tietää mitä ajatuksia Helsinki herättää sekä kaupunki- että matkailukohteena, erityisesti kuinka vetovoimaisena tekijänä se on kotimaanmatkailussa. Lopuksi kysyttiin kaikilta haastateltavilta millainen olisi heidän unelmien kaupunkiloma. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli saada vielä yksityiskohtaista tietoa tekijöistä, jotka muokkaavat perheille mieluisan matkan.

Kaikki teemat rakentuivat sen kautta, että haluttiin saada tietoa Perheiden kaupunkipolkuja varten. Poluissa korostuvat edulliset ja ilmaiset aktiviteetit, jonka takia selvitettiin perheiden ajatuksia rahan käytöstä matkoilla. Polut sijoittuvat ydinkeskustan ulkopuolelle, joten haluttiin tietää, kuinka laajasti perheet ovat kiinnostuneita liikkumaan kaupunkikohteessa ja houkuttaako live like local tyylinen matkailu. Perheiden kaupunkipolkujen toivotaan houkuttelevan perheitä tekemään matka Helsinkiin, ulkomaille suuntautuvan lentomatkan sijaan. Tämän kaltaisilla matkailutapojen muutoksilla on merkitystä ympäristön hyvinvoinnin kannalta. Lasten kanssa matkustaessa on välillä haasteita, joten kysymällä niistä sekä perheiden haaveista, haluttiin saada yksityiskohtaista tietoa erityisesti asioista, joita nostaa Perheiden kaupunkipoluissa esille, esimerkiksi esteetön kulku tai ravintoloiden ruokatarjonta.

Haastattelujen litteroinnin jälkeen, aloitettiin niiden analysoimisen tulostamalla kaikki vastukset paperille, jotta niiden läpikäyminen olisi selkeämpää. Tässä vaiheessa haastatteluaineistot käytiin uudelleen läpi. Tämän jälkeen jaoteltiin kaikki vastaukset kysymyksittäin, jolloin niiden vertaaminen keskenään oli selkeämpää. Tällä tavoin nähtiin myös sujuvammin vastauksissa ilmenneitä yhtäläisyyksiä ja eroja. Haastateltavat numeroitiin tulosten läpikäyntiä varten. Haastateltavia oli vain viisi, joten yksittäisiä vastuksia nousee esiin paljon, jolloin niiden esittämien tuloksissa on selkeämpää, kun haastateltavat ovat numeroitu.

5.3 Perheillä kiinnostusta matkailuun

Viidestä haastateltavasta kolme kertoi matkustavansa yhdestä kolmeen kertaa vuodessa ulkomaan kaupunkikohteisiin, kahdella vastaajista vaihtelua vuosittain oli paljon ja kokivat tekevänsä enemmän pieniä reissuja kotimaassa kuin virallisia kaupunkimatkoja. Haastateltava 3

kertoi perheen omistavan veneen ja tekevän sillä reissuja kotimaassa. Haastattelun hetkellä yhdellä (haastateltava 2) oli tiedossa tuleva kaupunkimatka lasten kanssa, hän myös kertoi perheen käyvän Helsingissä yli kymmenen kertaa vuodessa, mutta ei kokenut kyseisiä matkoja erillisiksi kaupunkilomiksi. Haastateltava 1 kertoi ettei perhe tee edes joka vuosi matkaa ulkomaille, mutta Suomessa he matkustavat ainakin kymmenen kertaa vuodessa pienempiin ja isompiin kaupunkeihin. Haastateltava 5 kertoi perheensä tekevän kesäisin pidemmän kierto-matkan, jonka aikana tulee käytyä useammassa kaupungissa.

Yksi haastateltava viidestä kertoi viettävänsä isomassa kaupunkikohteessa mielellään viikon ajan, loput haastateltavat kokivat, että kahdesta kolmeen päivää on riittävästi. Haastateltava 3 nosti luonnon merkityksen esille kaupunkilomien yhteydessä ja kertoi perheensä priorisoivan luontokohteita. Haastateltava 4 koki tärkeäksi viettää tarpeeksi aikaa kohteessa, jotta siihen pääsee tutustumaan kunnolla. Haastateltava 5 mainitsi, että isommissa kaupungeissa viettää mielellään pidemmän aikaa kuin muutaman päivän.

Yksi haastateltava viidestä kertoi säästävänsä erikseen rahaa matkustamiseen. Kaikki haastateltavat kokivat tärkeäksi matkan aikana edullisten valintojen tekemisen. Kaksi haastateltavaa mainitsi, että vaikka säästäminen myös matkan aikana on tärkeää, se ei kuitenkaan ole asioiden tekemisen este. Rahaa ollaan valmiita käyttämään, jos asia on sen arvoinen. Haastateltava 2 kertoi erikseen etsivänsä tarjouksia majoituspaikoista ja perheensä suosivan matkustamista sesongin ulkopuolella. Hänelle majoituksen laatu oli hyvin tärkeä tekijä, ja sesongin ulkopuolella myös laadukkaammat majoitusvaihtoehdot ovat edullisempia. Yli sataa euroa hän ei haluaisi majoituksesta maksaa. Haastateltava 4 kertoi perheen suosivan edullista majoittumista sekä kotimajoitusta, sillä silloin voi säästää rahaa laittamalla ruuan itse. Hän nosti esiin myös ennakkoon edullisten ruokapaikkojen etsimisen ja katuruokakojujen hyödyntämisen niiden halpojen hintojen takia. Myös haastateltava 3 kertoi perheen hyödyntävän ruuanlaitto mahdollisuutta saadakseen matkakulut pienemmiksi ja kertoi ruokakaupassa käynnin olevan kiva osa matkalla oloa.

Aktiviteeteissa kaikki haastateltavat kertoivat suosivansa ilmaisia tai edullisia vaihtoehtoja. Kolme haastateltavista nostivat esiin puistojen ja leikkipuistojen merkityksen niiden maksuttomuuden takia ja yksi haastateltavista mainitsi erikseen, etteivät ole kiinnostuneita maksullisista aktiviteeteistä kuten huvipuistoista. Haastateltava 4 mainitsi perheensä suosivan esimerkiksi ilmaisia viherpuistoja maksullisen kasvitieteellisen puutarhan sijaan. Haastateltava 1 kertoi ilmaisten aktiviteettien houkuttelevan niiden riskittömyyden takia, sillä hänellä oli kokemusta kallistaa kohteesta, jossa lapsi ei ollutkaan viihtynyt. Haastateltava 5 kertoi perheen päiväbudjetin matkoilla olevan 100-200 euroa. Haastateltava 2 vastasi olevansa hyvin hintatietoinen ja perheen suosivan kohteita, esimerkiksi museoita, joihin heidän lapset pääsevät iän puolesta ilmaiseksi tai pientä maksua vastaan.

Ympäristötekijät olivat tärkeä elementti matkailussa neljälle haastateltavalle viidestä. Haastateltava 2 kertoi perheen tehneen menneinä vuosina useita lentomatkoja Aasiaan ja koki lentämisen olevan lasten kanssa helpoin matkustusmuoto. Haastateltava 3 nosti esiin lentoveron tarpeellisuuden lentomatkojen määrän hillitsemiseen tai sitten ne rahat voitaisiin suunnata johonkin muuhun järkevään toimintaan. Haastateltava 4 kertoi lopettaneensa lentomatkailun muutama vuosi sitten ja suosivan maata pitkin matkustamista sekä karttavan isoja ravintola- ja hotelliketjuja. Hän koki myös paikallisuuden tukemisen tärkeäksi. Myös haastateltava 5 kertoi välttävänsä lentomatkailua ja ympäristöasioiden tulevan koko ajan tärkeämmiksi. Hän kertoi perheen tehneen aiemmin 1-2- lentomatkaa vuodessa, mutta nyt pyrkivänsä lentämään mahdollisimman vähän. Hän mainitsi myös käyttävänsä matkoilla omia kangaskasseja ja kestohedelmäpusseja välttääkseen muovia. Haastateltava 3 kertoi tehneensä pyörällä matkoja Euroopassa ja perheen haaveilevan interrailista lasten kanssa. Kotimaan matkailu oli arvovalinta haastateltava 1:lle juurikin sen ympäristöystävällisyyden takia.

Houkuttelevina tekijöinä kaupunkikohteessa oli haastateltava 4:n mielestä lapsiystävällinen ilmapiiri, hyvä julkinen liikenne, tietojen löytämisen helppous, edullinen hintataso sekä kahvilat, joissa leikkipaikka. Hän mainitsi erikseen Berliinin olevan lasten kanssa houkutteleva kohde, juurikin edellä mainittujen tekijöiden takia. Haastateltava 5 nosti esiin myös edullisen hintatason kohteen houkuttelevuudessa. Hän koki myös, että kaupunki, jossa on sekä historiaa, paikalliskulttuuria ja luontoa on lasten kanssa houkutteleva matkakohde. Haastateltava 2 kertoi houkuttelevuuteen liittyvän lapsille suunnatut aktiviteetit, esimerkiksi huvipuistot tai teemapuistot. Haastateltava 1 kertoi myös yksittäisillä tekijöillä olevan merkitystä, esimerkiksi perhe oli valinnut matkakohteen siellä sijaitsevan teemakahvilan takia. Haastateltava 3 mainitsi erityisesti luonnontieteellisten museoiden olevan tärkeä tekijä kaupungin houkuttelevuudessa.

Mieluisimmaksi tiedonhakukanavaksi matkakohteesta neljä viidestä haastateltavasta vastasi olevan Google. Haastateltava 3 kertoi hakevansa Googlesta tietoa kohteesta käyttäen hakua esimerkiksi ”Berlin with kids” eli yhdistäen lapsi sanan kohteen kanssa. Kaksi haastateltavaa mainitsivat hakevansa tietoa Facebookissa olevista ryhmistä. Haastateltava 2 kertoi kuuluvansa Facebookissa matkailuaiheisiin ryhmiin ja tekevänsä niissä hakuja kohteen nimellä. Hän myös kertoi hyödyntävänä erilaisilla messuilla saatavia tarjouksia sekä sähköpostiin tulevia tarjouksia. Kaksi haastateltavaa kertoi hakevansa blogikirjoituksia kohteista. Haastateltava 2 kertoi myös hyödyntävänsä matkaoppaita matkojen suunnittelussa. Haastateltava 4 sanoi välillä lainaavansa kirjastosta matkaoppaita, mutta hän ei kokenut tarpeelliseksi ottaa niitä mukaan matkalle eikä pitänyt matkaoppaita tärkeänä tiedonhaun kannalta. Hän myös koki haastavana, että tietoja kohteista joutuu etsimään monesta yksittäisestä lähteestä. Haastateltava 5 kertoi itse hyödyntävänsä Google, mutta hänen puolisonsa käyttävän sosiaalista mediaa tiedon hakuun.

Majoitusvaihtoehtoista kolme viidestä haastateltavasta kertoi suosivansa kotimajoitusta esimerkiksi Airbnb:n kautta. Haastateltava 4 mainitsi perheen käyttävän lähes pelkästään kotimajoittumista matkoillaan, sillä se mahdollistaa omien ruokien valmistamisen sekä tilaa on myös enemmän kuin hotellihuoneessa. Myös haastateltava 5 kertoi perheen käyttävän pääasiassa kotimajoitusta sen joustavuuden takia. Haastateltava 3 ei ollut lasten kanssa kokeillut kotimajoitusta, mutta kertoi sen olevan houkutteleva vaihtoehto. Tällä hetkellä he suosivat leirintäalueita sekä edullisia hotelleja. Hän myös painotti majoituksen edullisuuden olevan valintaan vaikuttava tekijä, esimerkiksi hotellihuoneesta eivät halua maksaa suuria summia, sillä eivät siellä vietä paljoakaan aikaa useamman lapsen kanssa. Haastateltava 2 nosti kohteesta saatavan autenttisen kokemuksen tärkeäksi kriteeriksi kotimajoituksen valitsemiseen ja koki hotellien usein olevan liian klinisiä ja huoneiden pieniä perheiden käyttöön. Yhdelle haastateltavista hotelli oli ensisijainen valinta, sillä lapsen kanssa se on turvallisempi vaihtoehto ja tietää saavansa sitä mitä on varannut.

Majoituksen sijainti kaupungin keskustassa ei ollut tärkeää kolmelle haastateltavista. Haastateltava 1 koki, että priorisoi keskustassa sijaitsevan majoituksen, tällöin liikkuminen on helpompaa ja haastateltava 2 kertoi majoituksen sijainnin tärkeyden vaihtelevan kohteesta riippuen. Ne haastateltavat, joille keskustassa sijaitseva majoitus ei ollut tärkeää kokivat, että lähiöstä löytyy majoituksia halvemmalla ja hinta oli ratkaiseva tekijä. Haastateltava 3 kertoi kokevansa lähiömajoituksen olevan lasten kanssa helpompaa, kun leikkipuistoja on enemmän eikä keskustojen mahdollinen yöelämä häiritse. Haastateltava 4 nosti esiin mahdollisuuden tutustua uusiin alueisiin asumalla kauempana keskustasta. Hän kertoi, ettei muuten kyseisille alueille tulisi lähdettyä. Haastateltava 5 koki, että monesti mielenkiintoisimmat alueet löytyvät keskustojen ulkopuolelta.

Kaikki haastateltavat olivat valmiita käyttämään julkista liikennettä matkoillaan ja olivatkin sitä myös aiemmilla reissuilla käyttäneet. Haastateltava 3 kertoi perheen välillä vuokraavan auton, jos haluavat lähteä käymään kauempana sijaitsevassa kohteessa, kuten luonnonpuistossa tai vuoristossa. Haastateltava 4 kertoi perheen käyttävän aktiivisesti julkista liikennettä kotiloissa, joten se on myös luonteva toiminto matkoilla. Haastateltava 1 nosti esiin julkisilla, erityisesti ratikalla, liikkumisen mielekkyyden lapselle, jolloin jo pelkkä ratikka-ajelu on elämys.

Kaikki viisi haastateltavaa olivat valmiita tutustumaan matkakohteissa myös ydinkeskustan ulkopuolella sijaitseviin kohteisiin. Haastateltava 4 koki tärkeäksi löytää helposti tietoa eri alueista. Hän mainitsi, että esimerkiksi leikkipuiston sijainti voi olla tekijä, mikä houkuttaa lähtemään keskustan ulkopuolelle. Myös haastateltava 3 mainitsi, että puistot ja leikkipuistot ovat houkutteleva tekijä uusiin alueisiin tutustumiseen. Haastateltava 1 oli ottanut aiemmin esiin halun majoittua keskustassa, mutta hän myös kertoi mielenkiintoisen aktiviteetin perässä lähtevänsä kauemmas ydinkeskustasta. Haastateltava 2 kertoi hakevansa matkaoppista

tieto kohteista ja mainitsi, että niissä suositeltavat paikat ovat niitä, joita lähteä tutkimaan keskustan ulkopuolella. Majoituksen sijainnin merkitystä kysyttäessä oli tullut esille seikka, että lähiössä majoittuminen mahdollistaa sellaisiin alueisiin tutustumisen, joihin ei mahdollisesti muuten tulisi lähdettyä. Haastateltava 5 kertoi esimerkiksi ravintoloiden tai kirpputorien olevan tekijöitä, jonka takia tulisi lähdettyä tutustumaan uusiin alueisiin.

Lasten kanssa matkustamisessa haastavana tekijänä kaksi haastateltavaa mainitsi sairastelun. Haastateltava 4 nosti esiin majoituksen vaikutuksen matkan onnistumiseen. Hän myös toi esiin tilanteen, jossa lähes koko perhe oli ollut sairaana, mutta tilavan asunnon ansiosta pystyivät kuitenkin selviämään tilanteesta. Sairastavilla oli oma rauha ja terveenä olevilla tilaa puuhastella. Haastateltava 2 kertoi perheen pitävän tällä hetkellä taukoa kaukomatkoista vieraiden bakteerikantojen takia. Hän koki lasten sairastuvan helpommin eksoottisissa kohteissa, eikä näin ollen halunnut pienten lasten kanssa niihin lähteä. Samainen haastateltava kertoi pitkien automatkojen olevan merkittävä haaste lasten kanssa, joten he suosivat lentäen tehtäviä matkoja. Haastateltava 3 toi esiin paikan päällä kulkemisen ongelmat, erityisesti rattaiden kanssa. Hän kertoi haasteita tulleen siitä, ettei etukäteen ollut tietoa esimerkiksi katujen huonosta kunnosta. Hän toivoi, että esimerkiksi hotellit tiedottaisivat asiasta tai niistä voisi tarvittaessa lainata kantoreppuja. Haastateltava 1 mainitsi suuret ihmismassat haasteena, mutta kertoi heidän aina niistä selvinneen. Jokainen haastateltava mainitsi erikseen kuitenkin sen, että nauttivat matkustamisesta lasten kanssa eikä mikään haasteista ollut niin merkittävä, etteikö matkaan tulisi lähdettyä.

Staycation oli ilmiönä tai sanana tuttu neljälle haastateltavalle viidestä. Kaikki haastateltavat näkivät kyseisen matkailumuodon positiivisena ja kiinnostavana vaihtoehtona. Haastateltava 4 kertoi perheen suunnittelevan viikonloppumatkoja Helsinkiin ja vasta kuluneen kevään aikana tajunneen kuinka paljon näkemistä ja kokemista Helsinki tarjoaa. Haastateltava 3 ei ollut aiemmin kuullut kyseistä trendistä, mutta kertoi idean olevan itselle tuttu ja koki mahdollisena lomailun Helsingissä. Haastateltava 1 kertoi tehneensä minilomia Helsingissä puolisonsa kanssa ennen lapsia. He vierailivat museoissa ja kävivät ravintoloissa syömässä. Nykyään muualla asuvana hän kuitenkin kokee Helsingin houkuttelevaksi kohteeksi lasten kanssa.

Helsinkiä kaupunkina kuvailtiin sanoilla kiinnostava, monipuolinen sekä hyvä matkailukaupunki. Haastateltava 1 kertoi matkailevansa noin kerran kuussa lapsen kanssa Helsingissä ja löytävänsä aina mieluista tekemistä. Kolme haastateltavaa otti esille tarpeen löytää enemmän ja keskitetyemmin tietoa kaupungin palveluista ja aktiviteeteista lapsiperheille, esimerkiksi kahviloista, ravintoloista ja kävelyalueista. Haastateltava 5 koki, että Helsingin brändäyksessä ei ole osattu hyödyntää kaupungin tarjoamia vaihtoehtoisia tapahtumia ja, että kaupungin matkailumainonta painottuu ydinkeskustaan. Haastateltava 4 toivoi kaupunkiin enemmän rentoja kahviloita, joissa olisi leikkipaikka. Hän myös nosti esiin Helsingin monipuolisuuden sekä kaupunki- että luontokohteiden osalta.

Unelmien kaupunkilomaan kuului kolmella haastateltavalla hyvät leikkipuistot ja kaksi nosti esiin helpon liikkumisen paikan päällä. Haastateltava 4 kertoi, ettei koe tarvetta erityisesti lapsille tarjottaville palveluille, vaan yleisesti lapsimyönteinen ilmapiiri riittää. Hänen unelmien lomaansa kuuluisi myös majoitus viihtyisällä alueella ja hän mainitsi monen matkan jo pitäneen sisällään unelmien kaupunkiloman täyttäviä elementtejä. Haastateltava 2:n haaveissa oli rauhallinen loma, hän näki positiivisia puolia sekä asunnon vuokraamisessa aikatauluuttomuuden takia, mutta toisaalta taas all inclusive tuntui houkuttelevan sen mahdollistaessa täyden vapauden arkirutiineista. Haastateltava 5 haaveili lomasta Itä-Eurooppalaisessa kaupungissa ja haastateltava 3:sen haaveissa oli joku suuri kaupunki, esimerkiksi New York, jossa olisi isoja viherpuistoja ja museoita. Myös haastateltava 1 kertoi museoiden olevan osa mieluista kaupunkilomaa, mutta muuten hänelle tärkeää oli perheen yhdessä viettämä aika.

5.4 Haastattelujen yhteenveto

Haastattelujen avulla kerättiin tietoa perheiden ajatuksista ja toiveista kaupunkimatkailuun liittyen. Näiden tietojen avulla pystyttiin rakentamaan Perheiden kaupunkipolkuja vastamaan perheiden tarpeita. Jokaisella perheellä oli omat matkailutottumuksensa, mutta silti haastattelujen tuloksista löytyi paljon yhteneviä tekijöitä, riippumatta perheen koosta tai matkailuaktiivisuudesta. Kaikki haastatteluun osallistuneet olivat tavalla tai toisella aktiivisia matkailijoita, ja tiesivät mitä matkoiltaan haluavat. Jonkin verran hajontaa löytyi siitä, mitä kukin koki kaupunkimatkailuna.

Erityisesti raha puhutti läpi haastattelujen. Vaikutti, että sillä on suuri merkitys, oli sitten kyseessä kohteen valinta, majoituksen sijainti tai toivotut aktiviteetit. Pienten Helsingin toiminta perustuu edullisiin tai ilmaisiin aktiviteetteihin, joille haastatteluiden perustella todella on kysyntää. Tätä samaista edullisuuden linjaa noudatetaan myös Perheiden kaupunkipoluissa. Erityisesti leikkipuistojen merkitys nousi monesti esiin, niiden maksuttomuuden takia. Leikkipuistot vaikuttivat olevan myös monelle mieluinen puuhapaikka lasten kanssa. Säästäminen oli tärkeä elementti, joten yllättävää oli se, ettei yhtä haastateltavaa lukuun ottamatta kukaan kertonut erikseen säästävänsä rahaa matkailuun. Kaikki kuitenkin pyrkivät toimimaan erilaisin keinoin säästeliäästi matkan päällä. Yksi suosi sesongin ulkopuolella matkailua ja kotimajoitus mainittiin vaihtoehtona säästää ruokakuluissa.

Kohteen valinnassa rahan lisäksi vaikutti ympäristötekijät. Positiivista oli se, kuinka tärkeää ympäristön huomioon ottaminen perheille oli matkailussa. Yksi haastateltava kertoikin perheen siirtyneen lentomatkailusta maata pitkin matkailuun ja toinen haastateltava kertoi lähimatkailun olevan heille arvokysymys. Vain yksi viidestä mainitsi, ettei ota juurikaan huomioon ympäristötekijöitä, vaan matkustavat esimerkiksi lentäen kaukokohteisiin. Perheiden kiinnostus lähimatkailuun ja ympäristöä säästäviin matkailumuotoihin tukee Perheiden kaupunkipolkujen ajatusta tutustua esimerkiksi omaan kotikaupunkiin, ulkomaille suuntautuvan matkan sijasta.

Tiedonhaun kohdalla oli todella paljon hajontaa. Haastatteluissa nousikin esiin tarve löytää tietoja keskitetysti yhdeltä sivustolta. Yksi haastateltava koki, että Helsinki ei ole onnistunut brändäämään itseään kaupunkikohteena onnistuneesti, sillä kaupunki on täynnä vaihtoehtoisia tapahtumia, joista on vaikea löytää tietoa. Tämä oli arvokasta tietoa, sillä Perheiden kaupunkipolut perustuvat juurikin siihen, että yhteen sivustoon on koottuna mahdollisimman monipuolisesti tietoa kaupunginosien tarjoamista palveluista perheille, mm. ravintoiloista, leikki- puistoista, kirjastoista sekä luontokohteista.

Majoitusvaihtoehdoissa nousi esille kotimajoituksen luoma mahdollisuus rahan säästön, sekä sesongin ulkopuolella matkustaminen edullisempien hintojen takia. Kaksi haastateltavaa eivät olleet kokeilleet kotimajoitusta esimerkiksi Airbnb:n kautta. Toinen heistä koki ajatuksen kuitenkin houkuttelevana, kun taas toinen halusi suosia hotellimajoitusta sen riskittömyyden takia. Kaikki kotimajoitusta suosineet kertoivat yhdeksi tekijäksi mahdollisuuden valmistaa ruuat itse ja näin ollen sekä säästää rahaa että olla aikataulullisesti vapaampia kuin hotellissa. Tässä oli nähtävissä myös se, että perheillä on kiinnostusta live like local -tyyliseen matkailuun, varsinkin majoituksen kannalta. Kotimajoitusta suosivat mainitsivat myös sen mahdollistavan autenttisemmän kokemuksen matkasta sekä lähemmän tutustumisen paikallisten asuinalueisiin.

Haastattelujen perusteella voi myös sanoa, että perheet ovat valmiita liikkumaan aktiivisesti kaupunkilomillaan sekä käyttämään julkista liikennettä. Heille ei myöskään majoituksen sijainti keskustassa ole kovinkaan merkityksellistä. Vain yksi haastateltavista mainitsi, että priorisoi keskustamajoituksen, mutta hekin olivat valmiita tutkimaan kaupunkia laajemmin. Yhdelle haastateltavista vaikutti kohde majoituksen sijaintiin ja se mitä siellä tehdään. Hän kertoi esimerkiksi tulevalle Berliinin matkalla etsineen majoituksen helpon matkan päässä eläintarhasta, sillä haluavat siellä vieraila. Kolme haastateltavaa nosti esille halun majoittua kauempana keskustasta. Syynä oli joko halvemmat kustannukset tai sitten tutustuminen kyseiseen alueeseen.

Perheiden halukkuus liikkua sekä käyttää julkista liikennettä on tärkeää tietoa myös Perheiden kaupunkipolkujen takia. Polut sijaitsevat niin sanotun turistikeskustan ulkopuolella ja onkin arvokasta tietoa, että lapsiperheet ovat valmiita näkemään vaivaa löytääkseen mielenkiintoisia aktiviteetteja ympäri kaupunkia.

Positiivinen yllätys oli myös se, kuinka houkuttelevana kohteena Helsinki koettiin, riippumatta siitä asuiko haastateltava pääkaupunkiseudulla vai muualla Suomessa. Pienten Helsingin sekä Perheiden kaupunkipolkujen avulla halutaan innostaa perheitä lähi- sekä kotimaanmatkailuun, ja on hyvä tietää, että Helsinki nähdään varteenotettavana matkailukohteena. Samaista Helsinki-positiivisuutta oli nähtävissä staycationista kysyttäessä. Kevään 2019 aikana kyseisestä

trendistä kirjoitettiin useasti lehdissä ja blogeissa, joten yhtenä osana ekologisempaa matkailua haluttiin tietää, mitä ajatuksia tämä herättää perheissä. Vaikka staycationin ideana on hotellimajoittuminen, voi siihen yhdistää live like local -tyyliä viettämällä aikaa keskustan kohteiden sijaan kauempana ytimestä. Tai sitten voi ottaa askeleen vielä lähemmäs autenttista kokemusta hyödyntämällä kotimajoitusta keskustan ulkopuolella.

Unelmien kaupunkilomassa oli hajontaa, mutta myös yhtenäisiä elementtejä. Monissa vastauksissa yhdistävänä tekijänä olivat puistot ja yhdessä oleminen. Tämä oli kiinnostava ilmiö siihen nähden, että perheille markkinoidaan monesti matkailupalveluita, joiden tarkoitus on pitää lapset erossa vanhemmista, esimerkiksi hotellien Bamse-klubit. Yksi haastateltava nostikin erikseen esiin yhdessä olon ja toinen ei edes kokenut tarvetta erityisesti juuri lapsille suunnatuille palveluille. Myös huvipuistot ja muut perinteisesti perheille markkinoidut kohteet loistivat poissaolollaan. Toki ne ovat varmasti tärkeä osa monien perheiden lomanviettoa, mutta unelmien kaupunkilomaan ne eivät ainakaan haastateltavilla kuuluneet.

6 Perheiden kaupunkipolut

Opinnäytetyön toiminnallisena osuutena luotiin Pienten Helsingin internetsivuille Perheiden kaupunkipolut-konsepti. Pienten Helsingin sivustolle on kaivattu tietoa Helsingin kaupunginosien tarjoamista palveluista perheille ja Perheiden kaupunkipolut vastaavat tähän tarpeeseen. Perheiden kaupunkipolut toimivat myös osana live like local -tyylistä matkailua, tuoden esiin niitä asioita Helsingistä, joita ei muista lähteistä löydy. Tässä luvussa käydään läpi Perheiden kaupunkipolkujen luomisprosessia sekä esitellään Pienten Helsingin internetsivuille luotu lopullinen tuotos.

Idea Perheiden kaupunkipolkuihin lähti omasta kiinnostuksesta lasten kanssa tehtävään kaupunkimatkailuun. Erityisesti oma halu tutustua ydinkeskustojen ulkopuolisiin alueisiin herätti huomaamaan, että usein kaupunkikohteista on haasteellista löytää tietoja aktiviteeteista keskustan ulkopuolelta. Tiedot ovat joko hajanaiset tai ne tulisi osata etsiä oikeiden hakutekijöiden avulla. Helsinki ei ole poikkeus tässä asiassa, ja kuten netscouting osoitti, tietoja joutuu hakemaan monesta lähteestä tai usean klikkauksen takaa. Halusta tuoda esille Helsingin monipuolista tarjontaa lapsiperheille, syntyi idea kaupunginosittain jaetuista kartoista, joihin on kerätty perheille sopivia kohteita; ravintoloita, kahvioita, leikkipuistoja yms. Haastatteluissa nousi esiin myös huomio, että tietoja joutuu paikoittain etsimään useasta eri sivustosta. Sivustolle, josta löytyisi keskitetysti tietoja perheille sopivista aktiviteeteistä, tuntui siis olevan kysyntää.

Pienten Helsinki haluaa tuoda kaikkien tietoisuuteen Helsingin kaupunginosien tarjoamia palveluita. Helsinkiin suuntautuva matkailu on useamman vuoden ajan ollut kasvussa, ja kaupunki nähdäänkin houkuttelevana vaihtoehtona (Viljanen 2018). Vaikka perinteiden turismi ei

olekaan vähenemässä, on autenttisemman matkailun tavoittelijoita enemmän (Yle 2018). Paikallisuuteen pyrkivän matkailumuodon yhteydessä puhutaan harvemmin perhematkailijoista, mutta kuten haastattelut osoittivat, on perheillä kiinnostusta live like local -tyyliseen matkailuun. Perheiden kaupunkipolkujen avulla matkailija, tai pakallinen, voi tutustua kyseiseen kaupunginosaan. Perheiden kaupunkipolut auttavat matkailijoita syventämään live like local -ilmiön mukaista matkailua Helsingissä sekä saamaan lisäarvoa käynnilleen. Mukaan valituissa kohteissa on huomioitu lapsiystävällisyys sekä edullinen hintataso tai maksuttomuus. Kuten haastatteluissa tuli ilmi, perheillä on halu hyödyntää ilmaisia tai pienen budjetin kohteita, ja tämä on ollut myös yhtenä prioriteettina mukaan valituissa kohteissa.

Kaupunkipolut koskevat tarkoituksellisesti ydinkeskustan ulkopuolella sijaitsevia kaupunginosia: Vuosaari, Pitäjänmäki, Haaga ja Ruskeasu. Matkailijoille löytyy jo valmiiksi paljon tietoa Helsingin ydinkeskustassa olevista kohteista, kuten netscouting MyHelsinki-sivustosta havainnollisesti, joten Perheiden kaupunkipolkujen avulla tuodaan esille niitä kohteita, joita virallisilla matkailusivustoilla ei mainita. Kaupunginosat ovat valikoituneet mukaan helpon saavutettavuuden ansiosta. Kaikkiin kohteisiin on mahdollista bussin lisäksi päästä myös raideliikenteellä. Metro, juna sekä raitiotievaunu tarjoavat erityisesti lastenrattaiden kanssa liikkuville helpon saavutettavuuden. Pienten Helsingin sivut tulevat päivittymään jatkossa, tuoden mukaan uusia kaupunginosia.

Projektin nimeksi valikoitui ”Perheiden kaupunkipolut”, sillä haluttiin tuoda esille kohteiden sopivuuden erityisesti lapsiperheille. Sana kaupunki viittaa kohteiden urbaaniin miljööseen ja sanalla polku on pehmeä vaikutelma. Pohdittiin myös vaihtoehtoa kaupunkireitit, mutta sanan ”reitti” koettiin viittavan enemmän suorittamiseen, kun taas ”polku” kuvastaa enemmän miellikuvaa rauhallisesta liikkumisesta. Sanassa ”polku” on myös viittauksia luontoon ja metsään, joten ”kaupunkipolut” sanaan sisältyvät ajatukset kaupunkikulttuurin sekä luonnon yhdistämisestä, sillä kaikista mukana olevista kaupunginosista löytyy myös erilaisia luontokohteita.

Polkujen kokoaminen aloitettiin miettimällä mukaan valituista kaupunginosista kohteita, jotka soveltuvat perheille, mm. kahvilat, puistot ja kirjastot. Tämän jälkeen tutustuttiin kohteisiin, joista ei entuudestaan ollut vielä kokemusta. Mukaan valikoitiin vain niitä kohteita, joiden tiedettiin olevan laadukkaita. Haastatteluissa nousi useasti esiin perheiden halu hyödyntää leikkipuistoja sekä viherpuistoja kaupunkimatkojen yhteydessä, joten perinteisten leikkipuistojen lisäksi myös luontokohteiden mukaan valitseminen koettiin tärkeäksi.

Helsingiltä puuttuu yhtenäinen lapsiperhematkailijoita huomioiva taho ja sivusto. Esimerkiksi laivaterminaalissa perhematkailijoille jaetaan esitettä, jossa suositellaan mm. Nuuksiota, vaikka kohde on lähes saavuttamattomissa ilman autoa. Samaisessa jaettavassa esitteessä on perheille suositeltu kahviloita, joista suurin osa on suljettu. Helsingin kaupungin matkailuin-

foon tehdyn testikäynnin yhteydessä selvitettiin, miten siellä otetaan perheet huomioon. Infosta annettiin vain Linnanmäen ja Sealifen esite kysyttäessä tekemisideoita perheille. Jo näiden kahden kokemuksen perusteella voi sanoa, että tarvetta perheet huomioivalle matkailuhenkiselle sivustolle on olemassa.

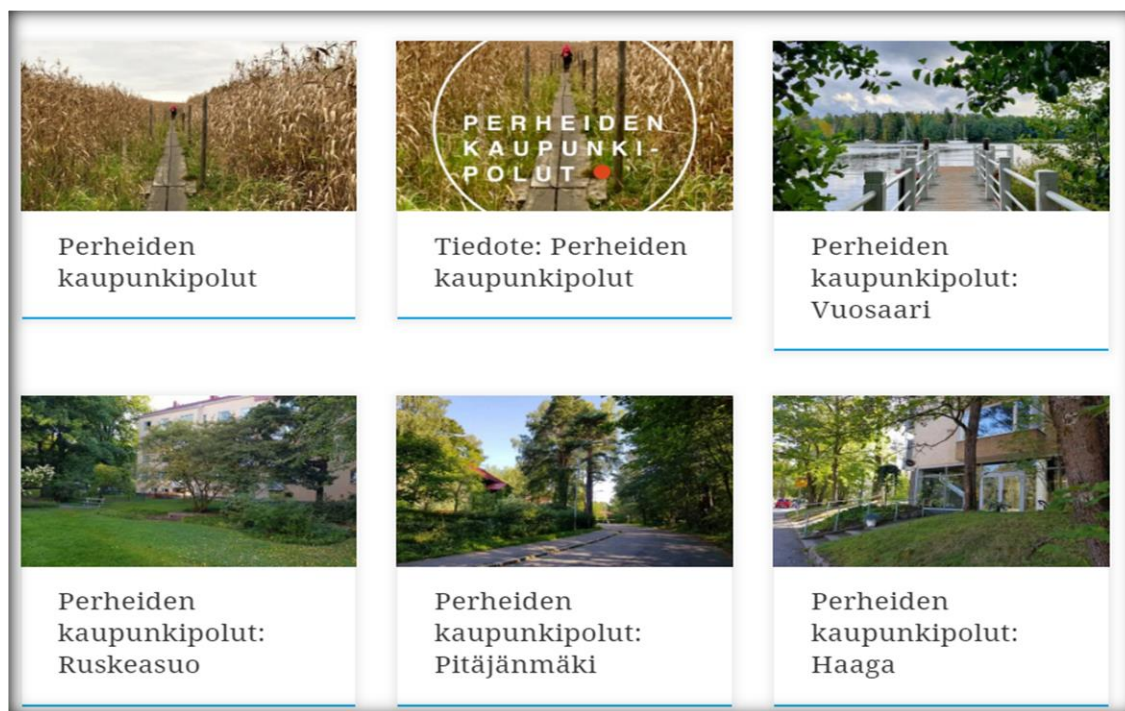
Haastatteluissa ilmeni perheiden halukkuus hyödyntää kotimajoitusta ja tämä majoitusmuoto on kiinteä osa live like local -tyylistä matkailua. Perheiden kaupunkipolku -karttojen avulla matkailijan, tai staycationia viettävän perheen, on mahdollista syventää live like local -kokemustaan, saaden kosketuksen paikkoihin, joissa paikalliset viettävät aikaa. Helsinkiin suuntautuva kaupunkimatkailu on nousussa sekä autenttisempi matkailu kiinnostaa yhä useampia. Nämä ilmiöt eivät koske vain lapsettomia matkustajia vaan myös perheitä. Haastatteluissa tuli esille perheiden kiinnostus tutustua uusiin alueisiin ja kokea paikallisuutta. Perheiden kaupunkipolku-kartat voivat toimia myös inspiraationa majoittumisaluetta valittaessa.

Alun perin polkujen visuaalinen ilme suunniteltiin hyvin taiteelliseksi. Suunnitelmissa oli kari-katyyrillä piirretty kartta, johon olisi mukaan valitut kohteet piirretty muita kohtia suuremmaksi. Kohteiden välillä kulkisi polku, jota seuraamalla tutustuisi kyseessä olevan kaupungin osan palveluihin. Tarkoituksena oli myös useamman kaupungin osan mukaan ottaminen, mutta lopulta päädyttiin neljään, jotka olivat entuudestaan tuttuja. Tällöin niiden palveluihin, varsinkin niihin ns. kätettyihin, perehtyminen oli helpompaa ja mukaan pystyi nostamaan kohteita, joista on omakohtaista kokemusta. Vuosaaren alueen tiedot saatiin Luontohetkiblogia ylläpitävältä Mira Lainiolta. Mukaan haluttiin nostaa alue myös itäisestä Helsingistä, joten tietojen saantiin hyödynnettiin aluetta tuntevaa henkilöä. Jatkossa on tarkoitus laajentaa Perheiden kaupunkipolut kattamaan koko Helsinki.

Haluttujen tietojen kokoamisen jälkeen vuorossa oli tietojen siirtäminen Pienten Helsingin nettisivuille. Ongelmaksi tässä kohden ilmeni sivuston palvelimen toimimattomuus. Julkaisuaikojen aikana kesäkuussa Pienten Helsingin sivustolla oli kävijäryntäys, joten sivut kaatuivat useaan kertaan. Perheiden kaupunkipolkujen julkaisuaikojen päätettiin siirtää syksyyn, jotta palvelinongelmat saataisiin korjattua. Yksityiskohtainen visuaalinen ilme jouduttiin myös hylkäämään sillä nettisivujen pohja ei taipunut Google-karttaa vaativampaan ratkaisuun. Perheiden kaupunkipolkujen sivuista päädyttiin tekemään selkeän minimalistiset, jotta niiden käyttö olisi sujuvaa myös puhelimella.

Neljä ensimmäistä Perheiden kaupunkipolkua julkaistiin Pienten Helsingin nettisivulla loka-kuussa. Julkaisuaikojen osaksi oli alun perin suunniteltu kesäkuuta, mutta palvelinongelmien takia julkaisupäivää jouduttiin siirtämään. Asiasta tiedotettiin myös Pienten Helsingin sosiaalisessa mediassa. Perheiden kaupunkipolkujen julkaisua mainostettiin Pienten Helsingin Instagramissa etukäteen sekä kerrottiin mitä hästägejä käyttämällä seuraajat voivat julkaista

omia kaupunkipolkuideoitaan. Tässä luvussa esitellään Perheiden kaupunkipolkujen internetsivun käyttöä sekä sisältöä.



Kuva 1 Pienten Helsingin etusivu 1.10.2019 (Pienten Helsinki 2019).

Kuvassa 1 on Pienten Helsingin etusivulta näkymä Perheiden kaupunkipolkujen julkaisuhetkeltä lokakuun 2019 alussa. Kohdasta ”Tiedote: Perheiden kaupunkipolut” pääsee klikkaamalla lukemaan tarkemmin projektista. Perheiden kaupunkipolkujen ideasta ja luomisesta halettiin kertoa omalla sivullaan. Sivulla on tarina siitä, miten idea Perheiden kaupunkipolkuihin sai alkunsa. Tiedotteessa kannustetaan lukijoita aktiiviseen kanssakäymiseen Pienten Helsingin kanssa, jotta polkuja saataisiin luotua mahdollisimman monista kaupunginosista.

Kuvakkeista, joissa mainitaan kaupunginosat, pääsee kyseisen alueen polkuun (kuva 1). Jokaisesta kaupunginosasta käytiin ottamassa valokuvia, jotka kuvastaisivat kyseisen alueen ilmapiiriä tai kaupunkikuvaa. Sivuston kattavana elementtinä on haastatteluissa esille tullut huomio perheille suunnattujen tietojen hajanaisuudesta. Perheiden kaupunkipolut avulla paikalliset tai Helsingissä matkalla olevat perheet pystyvät löytämään tietoa aktiviteeteistä keskitetysti.

Sivulta, jossa kerrotaan tarkemmin Perheiden kaupunkipolut projektista, löytyy kartta (kuva 2), johon mukaan valitut alueet ovat merkityt. Näin ollen myös ne henkilöt, jotka eivät kaupunginosien nimien perusteella tiedä niiden sijaintia, näkevät alueiden paikat. Karttaa päivitetään sitä mukaan, kun uusia kaupunkipolkuja valmistuu.

Haastattelujen tuloksien perusteella perheet ovat valmiita liikkumaan aktiivisesti ympäri kaupunkia, joten Perheiden kaupunkipolkujen yhteinen kartta auttaa hahmottamaan niiden sijainnit suhteessa toisiinsa. Kuten tämän hetkessä tilanteessa näkyy kuvassa 2, kolme polkua sijaitsee lähellä toisiaan Länsi-Helsingissä. Perhe voi hyödyntää polkujen läheisyyksiä suunnitellessaan esimerkiksi muutaman päivän lomaa Helsingissä.



Kuva 2 Perheiden kaupunkipolut kartalla (Pienten Helsinki 2019).

Leikkipuistojen merkitys perheille mieluisana aktiviteettina nousi useasti esille haastattelujen aikana. Kuvan 2 kartan avulla käyttäjä näkee esimerkiksi kaikkien mukaan valittujen leikkipuistojen sijainnit suhteessa toisiinsa. Sen lisäksi, että matkailijat näkevät kartan avulla puistojen sijainnit, voivat myös paikalliset hyödyntää tietoa. Haastatteluissa ilmeni myös paikallisten kiinnostus tutustua Helsinkiin syvemmin. Kotikaupunkiin voi tutustua vierailemalla lähikäin sijaitsevilla leikkipuistoissa yhden päivän tai viikonlopun aikana.

Karttaa voidaan hyödyntää myös majoituspaikan etsinnässä. Kartan avulla kaupunkiin suuntaava perhe näkee millä alueilla on perheille sopivia aktiviteetteja ja halutessaan voi näiltä alueilta hakea majoitusvaihtoehtoja. Haastatteluissa ilmeni perheiden halukkuus hyödyntää kotimajoitusta, esimerkiksi Airbnb:n kautta, ja myös tarve majoittua edullisesti kauempana ydinkeskustasta. Kuvan 2 kartta voi näin ollen toimia inspiraation lähteenä majoituspaikan aluetta valitessa.

Haastatteluissa nousi esiin lasten kanssa matkustamisen haasteina esimerkiksi kaupunkien väenpaljous keskustassa kuten myös hankala liikkuminen rattaiden kanssa kapeiden tai huonokuntoisten jalkakäytävien takia. Perheiden kaupunkipolkujen sijainnit keskustan ulkopuolella mahdollistavat huolettomamman liikkumisen, sillä ihmisiä on vähemmän. Myös vaunujen tai rattaiden kanssa liikkuminen on sujuvampaa leveämpien jalkakäytävien ansiosta.



MUUT AIHEET

Perheiden kaupunkipolut: Pitäjänmäki

kirjoittajalta Mari | Julkaistu lokakuu 1, 2019 - Päivitetty lokakuu 1, 2019 | 2 kommentit



Pienten Helsingissä julkaistaan uudenlainen kaupunkimatkailekonsepti, kun restonomiopiskelija Heidi Säynätkari luo lopputyönään kaupunkipolkuja perheille Helsingin kaupunginosiin.

Pitäjänmäki on teollisuusmaineestaan huolimatta vihreä ja eläväinen

kaupunginosa, josta löytyy monipuolisesti luontoa sekä Helsingin yksi tunnelmallisimpia omakotitaloalueita. Pitäjänmäki sijaitsee monien bussilinjojen risteyksessä sekä on helposti saavutettavissa A-junalla.

Vietä aamupäivä yhdessä Helsingin ihanimmassa leikkipuistossa, syö lounaaksi maistuvaa vietnamilaista ruokaa, tee kävely pittoreskiin Marttilaan, retkeile Patterimäen juoksuhaudoilla ja nauti iltapäiväkahvit tunnelmallisessa Pausa-kahvilassa.

Kuva 3 Perheiden kaupunkipolut: kuvaus Pitäjänmäen alueesta (Pienten Helsinki 2019).

Siirryttäessä yksittäisen kaupunginosan sivulle, ensimmäisenä on lyhyt kuvaus projektista, jonka jälkeen esitellään tiivistetysti aluetta (kuva 3). Projektin kuvaus otettiin mukaan myös yksittäisten kaupunkipolkujen yhteyteen, sillä kaikki käyttäjät eivät välttämättä lue erillisellä sivulla olevaa kertomusta. Perheiden kaupunkipolkujen sivustoja luotaessa haluttiin minimoida käyttäjän tekemät klikkaukset sivustolla. Projektin kuvauksen liittäminen jokaisen polun yhteyteen vähentää klikkausten määrää. Tällöin käyttäjän ei ole tarpeellista etsiä tietoa projektista toisilta sivuilta.

Paikallisten lisäksi kaupunkipolut ovat suunnattu matkailijoille, joten alueista on tärkeää olla kuvaus. Myöskään paikalliset eivät välttämättä tunne entuudestaan kaikkia Helsingin kaupunginosia, joten kuvauksen perusteella saa tarkempaa tietoa ja se toimii innoittavana tekijänä lähteä tutustumaan kyseiseen alueeseen. Kuten haastatteluissa ilmeni, ovat myös paikalliset kiinnostuneita lomailemaan ja liikkumaan Helsingissä.

Kaupunginosan kuvauksen jälkeen on tekstissä havainnollistettu, kuinka polkua voidaan käyttää (kuva 3). Esimerkkipolussa on hyödynnetty useimpien perheiden päivän aikataulua, jotka useimmiten koostuvat ulkoilusta, lounaasta, lepohetkestä sekä iltapäivän evästuosta. Pitäjänmäen esimerkkipolussa (kuva 3) on ideoitu aamupäivä leikkipuistossa, lounas leikkipuiston läheisessä ravintolassa, lapsen lepohetken aikana tehtävä rauhallinen kävely kauniilla rintamamiestaloalueella sekä iltapäiväksi annettu idea ulkoiluaktiviteetistä ja kahvilasta. Perheiden ei tarvitse hyödyntää kaikki poluissa esiteltyjä kohteita, mutta halutessaan perhe voi esimerkkipolun avulla viettää koko päivän alueella.

Kaupunginosan esittelytekstin alapuolelle on listattu kaikki kyseiseltä alueelta mukaan valitut kohteet (kuva 4). Kohteiden nimet toimivat myös linkkinä kohteen omille nettisivuille, josta löytyy tarkemmat tiedot mm. aukioloajoista. Nimitiedon alla on osoitetiedot ja kuvaus kohteen palvelusta.

Jokaiselta alueelta on otettu mukaan ainakin yksi leikkipuisto, sillä niiden merkitys korostui haastatteluissa. Leikkipuistot miellettiin tärkeinä aktiviteetteina erityisesti niiden edullisuuden takia. Kirjastot eivät erikseen nousseet haastatteluissa esille, mutta ne haluttiin ottaa polkuihin sillä kirjastot mahdollistavat vessaan pääsyn sekä ne toimivat suojana sateen sattuessa. Kirjastoissa ajan viettäminen on myös ilmaista, joten ne luovat aktiviteetin, joka auttaa perheitä säästämään rahaa matkan aikana. Rahan säästö nousi haastattelujen aikana esille useasti, ja kaikki perheet olivat kiinnostuneita ensisijaisesti tekemisideoista, jotka ovat ilmaisia tai edullisia.

Haastatteluissa ilmeni, että perheet ovat kiinnostuneita kotimajoituksesta myös ruuanlaittomahdollisuuksien takia. Kaupunkipolkuihin haluttiin kuitenkin nostaa esille lapsiystävällisiä

kahviloita ja ravintoloita siltä varalta, että perhe on halukas nauttimaan ateriansa ravintolassa. Mahdollisen sateen sattuessa voi myös paikallisia kahviloita tai ravintoloita hyödyntää ajanviettoon.

PHO17

Pitäjänmäentie 17

Perinteistä vietnamilaista ruokaa. Voit nauttia lounaan viihtyisässä ravintolassa tai ottaa ruuan mukaan. Kasvisvaihtoehtoja saatavilla.

VIINIKAHVILA PAUSA

Pitäjänmäentie 19

Pausa on alueen asukkaiden tunnelmallinen olohuone. Nimestään huolimatta lapset ovat tervetulleita ja heidän viihdykkeeksi on kirjoja tarjolla. Pausasta saa pientä suolasta syötävää ja herkullisia kakkuja. Pausa on avoinna iltapäivästä lähtien myöhään illalla. Kasvisvaihtoehtoja saatavilla.

LEIKKIPUISTO NUOLI

Nuolitie 5

Metsän siimeksessä sijaitseva leikkipuisto kutsuu monen ikäisiä lapsia. Puistosta löytyy keinoja vauvoille ja isommille lapsille, suuri kiipeilyteline, kaksi hiekkalaatikkoa, liukumäki ja houkutteleva metsäalue. Sateen sattuessa leikkipuiston sisätilat ovat käytettävissä. Arki aamupäivisin ohjattua toimintaa ja kesällä puistoruokailu.

PITÄJÄNMÄEN KIRJASTO

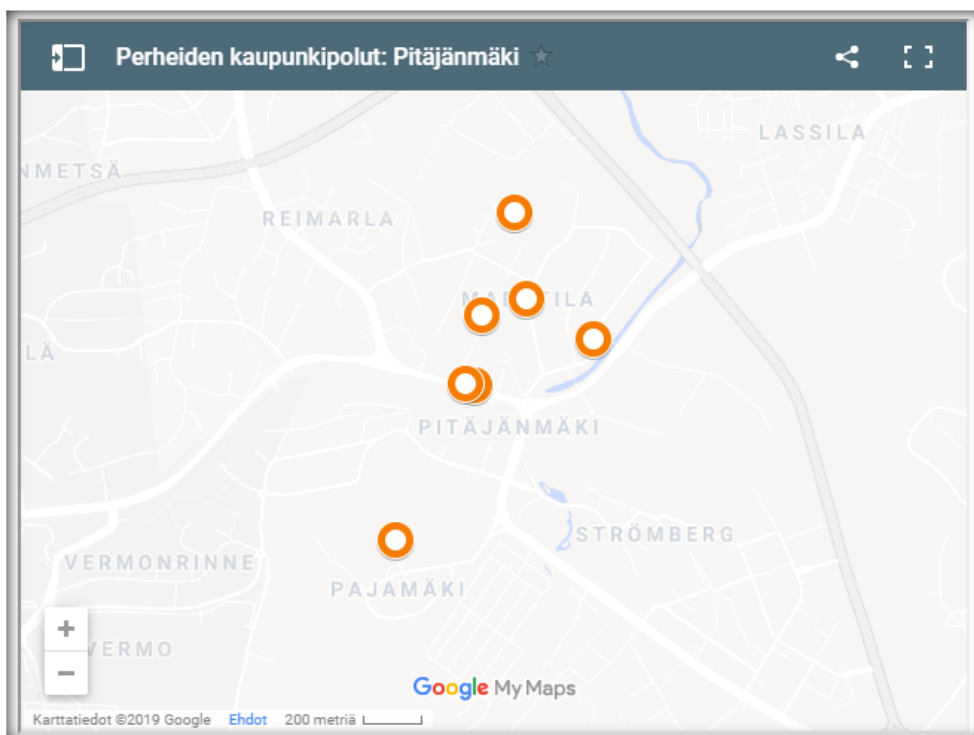
Jousipolku 1

Pitäjänmäen kirjasto sijaitsee Nuolipuiston läheisyydessä. Kirjastosta löytyy leikkinurkkaus sekä tilava hoituhuone.

Kuva 4 Perheiden kaupunkipolut: Pitäjänmäen kohteita (Pienten Helsinki 2019).

Jokaisesta kaupunginosasta on pyritty ottamaan mukaan myös luontokohde tai -aktiiviteetti. Luonnon merkitys tuli esille myös haastatteluissa, joten kaupunkimaisen lomailun yhteydessä halutaan tuoda esille myös Helsingin tarjoamia luontoelämyksiä. Luonto, esimerkiksi viherpuistot, mainittiin tekijänä myös unelmien kaupunkilomassa. Lisäksi perheiden unelmien kaupunkiloma piti sisällään leikkipuistoja, museoita sekä perheen yhteistä aikaa. Tämän hetkissä kaupunkipoluissa ei ole tarjota museoita, mutta kokonaisuudessaan polkujen sisällöt rakentuvat elementeistä, jotka mahdollistavat perheen yhteisen ajanvieton.

Kohdetietojen jälkeen löytyy Google-kartta, johon kaikki kaupunkipolussa listatut paikat ovat merkityt (kuva 5). Kohteen merkkiä klikkaamalla pääsee kuvaukseen ja voi linkin kautta siirtyä kohteen omalle nettisivulle. Kartta päivittyy sitä mukaan, kun uusia kohteita otetaan mukaan ja vastaavasti jos joitakin kohteita joudutaan poistamaan kaupunkipoluista.



Kuva 5 Perheiden kaupunkipolut: Pitäjänmäen kohteet kartalla (Pienten Helsinki 2019).

Pienten Helsingin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa kannustetaan käyttäjiä antamaan palautetta Perheiden kaupunkipoluista sekä kertomaan vinkkejä omilta asuinalueiltaan Helsingistä. Tietojen avulla kehitetään projektia sekä luodaan lisää Perheiden kaupunkipolkuja. Perheiden kaupunkipolkujen tietoja tarkistetaan kuukauden välein, aina kuun ensimmäisenä päivänä, mahdollisten muutosten takia. Jatkokehityksenä on ideoitu Perheiden kaupunkipolkuihin mukaan valituille kohteille suosistustarrat. Kyseessä olisi esimerkiksi kahvilan oveen tai ikkunaan laitettava pyöreä tarra, jossa lukee ”Pienten Helsinki suosittelee”. Perheiden kaupunkipoluista olisi mahdollista luoda myös kaupallinen versio, jossa polku luotaisiin jonkin maksavan tahon, esimerkiksi museon, toimintapisteen ympäristöön.

Perheiden kaupunkipolkujen avulla Pienten Helsinki saa kaivattua sisältö sivustolleen sekä uudenlaisen Helsinkiin keskittyvän konseptin. Sivustolle on jo pidempään kaivattu tietoa perheille sopivista aktiviteetista kaupunginosittain ja Perheiden kaupunkipolut vastaavat tähän tarpeeseen. Toimeksiantaja on myös kiinnittänyt aiemmin huomiota matkailijoille suunnatun tiedon vähyyteen. Perheiden kaupunkipolkujen avulla sivusto pystyy tarjoamaan myös kau-

punkiin suuntautuville matkailijoille sisältö. Kansainvälisiä matkailijoita sivusto ei tällä hetkellä pysty palvelemaan, mutta mahdollinen ydinkeskustaan luotava polku tulisi olemaan englannin kielellä, jotta se hyödyttäisi esimerkiksi päivärasteilyllä olevia turisteja.

7 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda toimeksiantajan nettisivuille haluttua sisältöä. Pienten Helsingin toiminta keskittyy perheille tarjottavien aktiviteettien esille tuomiseen ja nettisivustolta on puuttunut kaupunginosittain jaetut tiedot. Perheiden kaupunkipolut vastaavat tähän tarpeeseen, kooten Helsingistä perheille suunnattuja aktiviteettejä kaupunginosittain. Opinnäytetyössäni käsittelen lisäksi live like local -tyylisen matkailua lisäarvon tuottajana lapsiperheiden kaupunkimatkailussa. Live like local -matkailuun kuuluu kiinteänä osana paikallisuuteen tutustuminen ja siinä mukana eläminen. Perheiden kaupunkipolkujen tiedot auttavat matkailijoita saamaan kaupunkilomastaan autenttisemmän kokemuksen.

Pienten Helsinki on yhden ihmisen ylläpitämä sivusto. Toimeksiantajalla ei ole ollut resursseja luoda uutta sisältöä sivulle, joten opinnäytetyön tarkoituksena on edistää Pienten Helsingin toimintaa sekä mahdollistaa uuden kohderyhmän hankkimista. Opinnäytetyön toiminnallisena osuutena valmistuneet Perheiden kaupunkipolut auttavat Pienten Helsinkiä luomaan uudenlaista sisältöä. Helsingiltä puuttuu yhtenäinen perheille suunnattuun matkailuun keskittynyt taho. Monessa lähteessä suositellaan samoja aktiviteetteja, jotka sijaitsevat pääasiassa ydinkeskustassa. Haastatteluiden avulla saatiin tietoa perheiden halusta kokea kaupunkilomallaan autenttisuutta ja paikallisuutta, ja selvisi että perheet ovat valmiita liikkumaan kaupungissa monipuolisesti. Haastattelujen avulla selvisi myös, että perheet arvostavat edullisia aktiviteetteja sekä kotimajoitusta

Tällä hetkellä mikään matkailutaho ei kuitenkaan tuo esille Helsingin lähiöissä sijaitsevia perheille suunnattuja aktiviteettejä. Perheiden kaupunkipolku-konseptin avulla Pienten Helsinki pystyy vastaamaan myös matkailijoiden tarpeeseen ja ottamaan näin askeleen kohti haluttua kehityssuuntaa. Paikallisuuteen perustuva matkailumuoto on noussut suosituksi vaihtoehdoksi perinteiselle turismille, ja myös perheillä on kiinnostusta tämän kaltaiseen matkailuun. Pienten Helsingin tarjoamat Perheiden kaupunkipolut sopivat osaksi sekä kotimajoitusta hyödyntävää perhettä, että hotellissa majoittuvia. Perheiden kaupunkipolut on rakennettu niin, että niiden avulla on mahdollista viettää koko päivä kyseisessä kaupunginosassa, tai sitten matkailija voi valita vain yksittäisen kohteen.

Perheiden kaupunkipolkujen avulla Pienten Helsinki pystyy markkinoimaan perheille kaupunkimatkailumuotoa, jonka ei tarvitse keskittyä pelkästään ydinkeskustan palveluihin. Toimivan julkisen liikenteen avulla matkailija on myös mahdollista yhdistää sekä keskustan että lähiöiden tarjoamat palvelut. Perheiden kaupunkipolut tulevat kasvamaan ja kattamaan kaikki Hel-

singin kaupunginosat. Jatkokehityksenä on tarjota kaupallisia polkuja, niin että ne rakentuisivat maksavan tahon sijainnin ympärille. Perheiden kaupunkipolut tarjoavat Pienten Helsingille mahdollisuuden tarjota jatkossakin monipuolista sisältöä käyttäjille.

Lähteet

Painetut

- Bell, M. & Hietala, M. Helsinki. Finland's innovative capital. 2017. Jelgava: Jelgavas Tipografija
- Edelheim, J. & Ilola, H. 2017. Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Turenki: Hansaprint.
- Haapasaari, O. & Korhonen, E. Mikä perhe? Perhe eri kulttuureissa. 2013. Helsinki: Nordprint
- Harmaala, M-M., Toivola, T., Faehnle, M., Manninen, P., Mäenpää, P. & Nylund, M. 2017. Jakamistalous. Helsinki: Alma Talent
- Hayllar, B., Griffin, T. & Edwards, D. City spaces - tourist places. Urban tourism precincts. 2008. Oxford: Butterworth-Heinemann
- Kalmari, H. & Kelola, K. 2009. Vastuullisen matkailijan käsikirja. Keuruu: Otava
- Lahti, H. & Selosmaa, J. 2013. Kaikki jakoon. Kohti uutta yhteisöllistä taloutta. Keuruu: Atena.
- Moritz, S. 2005. Service Design Practical Access to an evolving field. Köln; Köln International School of Design.
- Lainiola, M. 2019. Luontohetkiblogin kirjoittajan haastattelu. 29.4.2019.
- Niemelä, M., Uusinarkaus, M. & Wartiovaara, K. Happy Helsinki. City for kids. 2008. Hämeenlinna: Karisto.
- Nieminen, M. 2019. Pienten Helsingin perustajan haastattelu 6.2.2019.
- Niinikangas, K. & Ropponen, V. Lasten kanssa matkalla. 2013. Turku: Savukeidas kustannus
- Pantzar, K. The hip guide to Helsinki. 2003. Porvoo: WSOY
- Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. Haastattelu. Tutkimus, Tilanteet ja vuorovaikutus. 2009. Jyväskylä: Gummerus
- Spirou, K. Urban tourism and urban change. Cities in a global economy. 2011. New York: Routleg
- Värri, V-M. Kasvatus ekokriisin aikakaudella. 2018. Tampere: Vastapaino

Sähköiset

- Barn i stan. 2019. Viitattu 16.5.2019. <https://www.barnistan.se/>
- Conrady, R. & Buck, M. 2012. Trends and issues in global tourism. Viitattu 16.2.2019. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/laurea/reader.action?docID=885488>
- Couchsurfing. 2017. Viitattu 2.10.2019. <https://www.couchsurfing.com/about/about-us/>
- Doerz. 2019. New way of traveling. Viitattu 14.3.2019. <https://fi.doerz.com/>
- Drive Now. 2019. Usein kysyt kysymykset. Viitattu 22.10.2019. <https://www.drive-now.com/fi/fi/faq>

European Parliamentary Research Service. 2017. Tourism and sharing economy. Viitattu 14.3.2019. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/595897/EPRS_BRI\(2017\)595897_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/595897/EPRS_BRI(2017)595897_EN.pdf)

Evento 2018. Mistä löytäisin juuri sen paikallisen ravintolan matkallani. Viitattu 14.3.2019. <https://eventolehti.fi/artikkelit/mista-loytaisin-juuri-sen-paikallisen-ravintolan-matkallani/>

Helsingin kaupunki. 2018. Helsinki vuoden paras kotimaankohde. Viitattu 11.3.2019. <https://www.hel.fi/uutiset/fi/kaupunginkanslia/helsinki-vuoden-paras-kotimaankohde>

Helsingin kaupunki. 2018. Matkailu kaikkien aikojen ennätykseen. Viitattu 11.3.2019. <https://www.hel.fi/uutiset/fi/kaupunginkanslia/matkailu-kaikkien-aikojen-ennastykseen>

Helsingin kaupunki. Leikkipuistot ja perhetalot. Viitattu 5.3.2019. <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/leikki-ja-avoin-toiminta/leikkipuistot/>

Helsingin Sanomat. 2018. Massaturismi riivaa niin asukkaita, ympäristö kuin matkailijoitakin. Viitattu 30.4.2019. <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000005599892.html>

Helsingin Sanomat. 2018. Suomenlinnan Susisaarelta kerättiin kuukaudessa 900 säkkiä jätettä. Viitattu 30.4.2019. <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000005705017.html>

Helsingin Sanomat. 2019. Helsinkiin ilmestyi uusi sähköpotkulautayritys. Viitattu 22.10.2019. <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000006108632.html>

Helsingin seudun liikenne. Hsl.fi. Liput ja hinnat. Viitattu 5.3.2019 <https://www.hsl.fi/liput-ja-hinnat/alennusliput/lapset>

Helsingin seudun liikenne. Reittiopas.fi. Viitattu 5.3.2019. <https://reittiopas.hsl.fi/>

Helsingin seudun liikenne. Kaupunkipyörät. Viitattu 22.1.0.2019. <https://kaupunkipyorat.hsl.fi/fi/helsinki>

Helsingin Uutiset. 2018. Suomenlinna voi tulla pääsymaksu. Viitattu 30.4.2019. <https://www.helsinginuutiset.fi/artikkeli/619661-suomenlinnaan-voi-tulla-paasymaksu-tassa-on-monta-asiaa-mietittavana>

Kansalaisyhteiskunta. 2017. Helsinki on vaikuttavien ihmisten ja tekojen kaupunki. Viitattu 2.10.2019. https://www.kansalaisyhteiskunta.fi/verkkolehti/aiemmat_kirjoitukset/helsinki_on_vaikuttavien_ihmisten_ja_tekojen_kaupunki.1810.blog

Liikenneturva. 2019. Pyöräilykypärä. Viitattu 22.10.2.019. <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/pyorailykypara>

Liikenneturva. Lapset ja turvaistuimet. Viitattu 22.10.2019 <https://www.liikenneturva.fi/fi/selkosuomi/lasten-turvaistuimet>

Like a Local Guide. 2019. Viitattu 2.10.2019. <https://www.likealocalguide.com/>

MyHelsinki.fi. 2019. Viitattu 14.3.2019. <https://www.myhelsinki.fi/fi>

MyHelsinki.fi. 2019. Naapurustot. Viitattu 29.4.2019. <https://www.myhelsinki.fi/fi/n%C3%A4e-ja-koe-naapurustot/it%C3%A4iset-naapurustot/vuosaari>

MyHelsinki.fi. 2019. Kesän suuret musiikkifestivaalit Helsingissä. Viitattu 2.10.2019. <https://www.myhelsinki.fi/fi/n%C3%A4e-ja-koe/tapahtumat/kes%C3%A4n-suuret-musiikkifestivaalit-helsingiss%C3%A4>

MyHelsinki.fi. 2019. Viitattu 2.10.2019. Helsinki sykkii elämää ympäri vuoden. <https://www.myhelsinki.fi/fi/ty%C3%B6-ja-opiskelu/helsinki-sykkii-el%C3%A4m%C3%A4%C3%A4-ymp%C3%A4ri-vuoden>

Pienten Helsinki. 2019. Viitattu 16.5.2019. <https://www.pientenhelsinki.fi/about/>

Pyöräasiantuntija. 2019. Tavarapyörävuokraus. Viitattu 24.10.2019. <https://www.tavarapyora-vuokraus.fi/about-us.php>

Spotted By Locals. 2019. Viitattu 2.10.2019. <https://www.spottedbylocals.com/>

Tilastokeskus. 2004. Hyvinvointikatsaus. Viitattu 16.2.2019. <https://www.stat.fi/tup/hyvinvointikatsaus/hyka3-04niemi.pdf>

Tilastokeskus. 2019. Käsitteet. Perhe. Viitattu 4.3.2019. <https://www.stat.fi/til/perh/kas.html>

Tilastokeskus. 2019. Käsitteet. Matkailu. Viitattu 13.2.2019. <http://www.stat.fi/meta/kas/matkailu.html>

Tilastokeskus. 2019. Käsitteet. Pakettimatkat. Viitattu 13.2.2019. <http://www.stat.fi/meta/kas/pakettimatka.html>

Turkulainen. 2019. Koko perhe retkelle muksubussilla. Viitattu 24.10.2019. <https://www.turkulainen.fi/artikkeli/756497-koko-perhe-retkelle-muksubussilla-kokeilu-alkaa-turussa>

Uutta Helsinkiä. Esikaupungit. Viitattu 23.4.2019. <https://www.uuttahelsinki.fi/fi/esikaupungit/rakentaminen/pitajanmaki>

Viljanen, M. Helsinki kiinnostaa jo kaiken nähneitä matkaajia. Kauppalehti 11.5.2017. Viitattu 11.3.2019. <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/helsinki-kiinnostaa-jo-kaiken-nahneita-matkaajia/a1ef41bc-6cac-390b-a0cb-0cf25e88dc4e>

Visit Copenhagen. 2019. Bring the kids to Copenhagen's playgrounds. Viitattu 16.5.2019. <https://www.visitcopenhagen.com/copenhagen/sightseeing/playgrounds-copenhagen>

Visit Finland. 2019. Rent a Finn kampanja alkoi. Viitattu 11.3.2019. <http://www.visitfinland.fi/news/rent-finn-kampanja-alkoi-visit-finland-hakee-suomalaisia-onnellisuusoppaiksi-matkailijoille/>

Yle uutiset. 2011. Vantaa ehostaa kehäradan asemia. Viitattu 16.2.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-5398057>

Yle uutiset. 2014. Onko sinulla erityisruokavalio? Näillä vinkeillä et pilaa matkaasi. Viitattu 14.3.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-7292155>

Yle uutiset. 2018. Nykymatkailija haluaa kokea paikallisten arkea. Viitattu 14.3.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10155221>

Yle Uutiset. 2018. Helsinkiläiset löysivät oman kaupunkinsa hotellipalvelut. Viitattu 30.4.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10111513>

Taulukot

Taulukko 1 Netscouting tulokset	22
---------------------------------------	----

Kuvat

Kuva 1 Pienten Helsingin etusivu 1.10.2019 (Pienten Helsinki 2019).	36
Kuva 2 Perheiden kaupunkipolut kartalla (Pienten Helsinki 2019).	37
Kuva 3 Perheiden kaupunkipolut: kuvaus Pitäjänmäen alueesta (Pienten Helsinki 2019).	38
Kuva 4 Perheiden kaupunkipolut: Pitäjänmäen kohteita (Pienten Helsinki 2019).	40
Kuva 5 Perheiden kaupunkipolut: Pitäjänmäen kohteet kartalla (Pienten Helsinki 2019).	41

Liitteet

Liite 1: Haastattelukysymykset.....	50
-------------------------------------	----

Liite 1: Haastattelukysymykset

Rahan käyttö

1. Paljonko matkustaa vuodessa kaupungeissa perheenä?
2. Kaupunkimatkojen kestot?
3. Paljonko on valmis käyttämään rahaa kaupunkilomalla? Säästääkö etukäteen?
4. Houkuttaisiko kaupunkimatkoilla helposti löydettävät edulliset/maksuttomat aktiviteetit?

Kohteen valinta

5. Kuinka tärkeitä ympäristötekijät ovat sinulle matkailussa? kuvaile.
6. Mikä tekee kaupungista houkuttelevan lapsiperhekohteen?
7. Mistä hakee tietoa kaupungin aktiviteeteistä?

Majoittumismuodot

8. Omasta mielestä parhain majoittumismuoto? Onko kokeillut kotimajoitusta? Miksi/miksi ei?
9. Kuinka tärkeää on majoittuminen kaupungin keskustassa?
10. Oletko valmis liikkumaan julkisilla?
11. Mitkä tekijät houkuttelisivat tutustumaan kaupunkiin myös ydinkeskustan ulkopuolella?

Toiveet

12. Mitä haasteita olet kokenut / koet kaupunkilomilla?
13. Staycation. Voisitko ajatella lomailevasi koti/lähikaupungissa?
14. Ajatuksia Helsingistä.
15. Unelmien kaupunkiloma?